

1. KVARTALSRAPPORT 2011

1. Innholdsfortegnelse

1.	Innholdsfortegnelse	1
2.	Sammendrag	2
3.	Økonomisk hovedoversikt	3
4.	Sektorene	5
5.	Driftsrisiko	6
6.	Budsjettjusteringer per 1. kvartal	8
7.	Medarbeidere	9
8.	Organisasjon	11
9.	ROBEK-status	12
10.	Prosjekter	13
11.	Prosjektrisiko	16
12.	Tema: Konsekvenser for barn ved reduserte hjelpetiltak fra barnevernstjenesten	18
13.	Tema: "Ryddeprosjektet" kommunale eiendomsgebyrer - sluttrapport	20
14.	Tema: Kommuneproposisjonen for 2012	24
15.	Sektor: Kultur og oppvekst	25
16.	Sektor: Helse og sosial	30
17.	Sektor: Teknisk	34
18.	Sektor: Selvfinansierende	36
19.	Sektor: Fellesområdet og støttefunksjoner	37
20.	Sektor: Finans	39

2. Sammendrag

Grimstad kommune har et budsjettavvik per 1. kvartal er +3,2 mill kroner. Dette utgjør 1,0% av kommunens samlede omsetning. Det er negative avvik innenfor Helse og sosialsektoren og Rådmannen har iverksatt driftsgjennomgang av Pleie- og omsorgsenhetene, NAV og Sosial og barnevern.

Når det gjelder ROBEK-håndteringen i 2011 er det forventet en inndekning på 11,0 mill kroner. Ut i fra regnskapet per 1. kvartal ser det ut til at kommunen klarer denne inndekningen. Det vil si at per 1. kvartal 2011 har kommunen hentet inn 31,5 mill kroner av det regnskapsmessige merforbruket på 39,7 mill kroner fra 2008. Dette utgjør 79% av merforbruket fra 2008.

Ved avslutning av første kvartal var det til sammen 1445 faste ansettelsesforhold og 1007,2 årsverk. Det er en svak økning i faste årsverk i både Helse- og Sosialsektoren og i Kultur- og Oppvekstsektoren. Bruttoårsverk øker kun i Helse- og Sosialsektoren. Deler av veksten henger sammen med aktivitetsnivå, og endringene er i detalj gjort rede for under den enkelte enhet.

Sykefraværet fortsetter den positive utviklingen i forhold til 2010. Fraværet hittil i år har sunket fra 8,8 prosent per 1 kvartal 2010 til 8,65 prosent per 1. kvartal 2011.

Det er ikke gjennomført noen organisatoriske endringer i perioden.

3. Økonomisk hovedoversikt

Tall i tusen kroner	Resultater per 1. kvartal 2011				Årsprogn Regnskap	Års budsnett	Års-avvik	%
	Regnskap	Budsjett	Avvik	%				
Rammetilskudd	-118 869	-110 641	8 228	7	-368 804	-368 804	0	0
Skatteinntekter	-134 501	-128 790	5 711	4	-451 896	-451 896	0	0
Eiendomsskatt	-13 855	-13 133	722	5	-39 400	-39 400	0	0
Andre driftsinnt.	-66 393	-70 121	-3 728	-5	-316 609	-316 609	0	0
Finansinntekter	-2 503	-1 863	640	34	-47 194	-47 194	0	0
Sum inntekt	-336 121	-324 548	11 573	4	-1 223 903	-1 223 903	0	0
Netto lønn	189 400	191 692	2 293	-1	713 220	713 220	0	0
Andre driftskost.	119 082	107 823	-11 259	10	408 601	408 601	0	0
Finansutgifter	10 590	11 185	595	-5	102 082	102 082	0	0
Sum utgifter	319 072	310 701	-8 371	3	1 223 903	1 223 903	0	0
Resultat	-17 050	-13 848	3 202	23	0	0	0	0

Grimstad kommune har et resultat på +17,0 mill kroner inklusiv selvfinansierende områder for 1. kvartal. Det er i dette resultatet ikke tatt hensyn til årsoppgjørdisposisjoner. Det er for samme tid budsjettet med et resultat på +13,8 mill kroner. Budsjettavviket per 1. kvartal er +3,2 mill kroner. Dette utgjør 1,0% av kommunens samlede omsetning.

Det er et avvik per 1. kvartal i rammetilskuddet på +8,2 mill kroner. Dette må ses i sammenheng med avviket i skatteinntektene på +5,7 mill kroner i forhold til budsjett for samme periode. Det er per 1. kvartal dermed et samlet avvik i frie inntekter (rammetilskudd og skatteinntekter) på +13,9 mill kroner. Kommunenes inntektssystem ble lagt om 1.1.2011. Dette innebar en reduksjon av kommunens skatteandel fra 45 til 40%. Det viste seg at 6. skattetermin i 2010, som ble innbetalt i januar 2011 ikke var redusert med den nye skatteandelen. Effekten av dette utgjør ca 5 mill kroner og samsvarer med inntektsavviket på skatt i sin helhet. Det ser ut til at kommunen kan beholde omleggingseffekten på 5 mill kroner i 2011. Dette for å delfinansiere økt kostnad til lønnsoppgjøret i 2011. Skatteinntgangen forøvrig er en stor usikkerhet for Grimstad kommune. Kommunen har enkelte skatteyttere som bidrar vesentlig i kommunens økonomi. Innbetalinger av denne kategorien kommer vanligvis i 4. kvartal. Det er på bakgrunn av dette grunnlag for å øke budsjettet for de frie inntektene i 2011 med 7,9 mill kroner per 1. kvartal.

Eiendomsskatten er i henhold til budsjettvedtakene, og det er et avvik på +0,7 mill kroner per 1. kvartal. Eiendomsskattekontoret jobber kontinuerlig med å vurdere skattegrunnlaget for nye eiendommer. På bakgrunn av dette arbeidet, er det nå grunnlag for å øke budsjettet for eiendomsskatt med 2,1 mill kroner til 41,5 mill kroner.

Andre driftsinntekter har et avvik på -3,7 mill kroner per 1. kvartal. Dette avviket relateres til refusjons- og faktureringshåndteringen internt i kommunen. Avviket fordeler seg relativt jevnt mellom de fleste enhetene i kommunen og forklares i stor grad med tjenester som etterskuddsfaktureres. Det arbeides internt med å forbedre og gjennomføre nye rutiner innenfor utgående fakturering og refusjonshåndtering. Årsbudsjettet på 316,6 mill kroner anses som realistisk og mulig å oppnå i løpet av 2011.

Finansinntektene har et avvik på +0,6 mill kroner. Dette må ses i sammenheng med finansutgiftene i kommunen som også har et avvik på +0,6 mill kroner. Finansområdet har et samlet positivt avvik på 1,2 mill kroner. Selv om avviket innenfor finansområdet er positivt per 1. kvartal, er det meldt fra Sentralbanken at styringsrenten er økt med 25 rentepunkter (0,25 prosentpoeng). På kort sikt, altså i 2011, utgjør dette 1,0 mill kroner for Grimstad kommune i økte renteutgifter. På lang sikt, gradvis opp mot ti år, utgjør denne økningen 2,5 mill kroner per år. Interne beregninger viser at netto finanskostnader bør styrkes med 1,0 mill kroner som følge av økt rentebelastning.

Grimstad kommune har budsjettert med et utbytte på 800 mill kroner fra Agder Energi AS. Dette var basert på erfaringer fra 2010. Det viser seg nå at selskapet vil levere et utbytte på 900 mill kroner. Dette vil gi Grimstad kommune et utbytte på 26,6 mill kroner i 2011. Utbyttebudsjettet kan derfor økes med 2,8 mill kroner.

Driftskonsekvensen av merverdiavgiftskompensasjon for investeringer er fortsatt en utfordring for kommunen. Flere av prosjektene har problemer med fremdriften i forhold til prosjektplaner og budsjett, selv om det ikke vil ha vesentlige konsekvenser for slutføringsdatoen av bygget. Dette gir likevel en forskyvningseffekt i forhold til driftsinntektene i 2011. I tillegg er nå prosjektet med Landviktun bo- og omsorgsenter omklassifisert fra en totalentreprise til et OPS-prosjekt. Dette fører til bortfall av MVA-kompensasjonsinntekter. Dette er kun en 2011 effekt. (Over byggets levetid eller leietid har utbyggingsformen OPS ingen MVA-konsekvenser totalt sett i forhold til tradisjonelle utbyggingsformer for kommunen). Inntektssvikten som følge av endret MVA-kompensasjon for investeringer er beregnet til 5,0 mill kroner i 2011.

Lønnsutgiftene var 189,4 mill kroner i 1. kvartal 2011. Det er et avvik i forhold til budsjett på +2,3 mill kroner per 1. kvartal. Lønnsbudsjettet anses likevel å være i balanse per 1. kvartal. Fra partene i arbeidslivet legges det fortsatt opp til en sterk lønnsvekst i 2011. Det var budsjettert med et lønnsoppgjør på 3,25% og det viser seg nå at partene er blitt enig om et oppgjør på 4,25%. Denne økningen utgjør 6,6 mill kroner i 2011 og vil påløpe fra sommeren (1.7.2011) med ca en mill kroner mer hver måned. Lønnsbudsjettet bør derfor økes med 6,6 mill kroner.

Andre driftskostnader har et avvik på -11,3 mill kroner per 1. kvartal. Det er i hovedsak Helse- og sosialsektoren som står for denne overskridelsen, og den forklares med økte utgifter til økonomisk sosialhjelp, utgifter til fosterhjem og kjøp av private omsorgsplasser (rus og demens). Når det gjelder håndtering av dette avviket, vises det til sektorenes kommentarer og tiltaksplaner i dette dokumentet.

4. Sektorene

Tall i tusen kroner	Resultater per 1. kvartal 2011				Årsprogn Regnskap	Års budsjet	Års- Avvik	%
	Regnskap	Budsjett	Avvik	%				
Felles og støtte	25 044	25 475	431	-2	75 749	75 749	0	0
Helse og sosial	95 135	87 776	-7 359	8	318 134	318 134	0	0
Kultur og oppv.	100 931	98 706	-2 225	2	369 686	369 686	0	0
Teknisk	21 438	19 913	-1 525	8	74 593	74 593	0	0
Kirke og trossamf	6 579	6 579	0	0	15 008	15 008	0	0
Sum drift	249 127	238 449	-10 678	4	853 170	853 170	0	0
Finans	-259 225	-247 079	12 146	5	-853 170	-853 170	0	0
Resultat eks selvf	-10 098	-8 630	1 468	17	0	0	0	0
Selvfinansierende	-6 952	-5 218	1 734	33	0	0	0	0
Resultat	-17 050	-13 848	3 202	23	0	0	0	0

Innenfor fellesområdet og støttefunksjonen er det et avvik i forhold til budsjett på +0,4 mill kroner. Avviket er lite og dette skyldes også at størrelsen på kostnadene er relativt stabile og forutsigbare fra år til år. Lønnsoppgjøret er underbudsjettet med 6,6 mill kroner og det bør gjøres en budsjettendring for å rette opp dette. Når lønnsoppgjøret er gjennomført i kommunen, flyttes midlene fra fellesområdet til de enhetene der lønnsoppgjøret påløper. Rådmannen gjennomfører denne budsjettendringen administrativt.

Helse- og sosialsektoren har et avvik i forhold til budsjett på -7,4 mill kroner etter første kvartal. Dette skyldes blant annet inntekter som ikke er inntektsført knyttet til statlige refusjoner. Det er videre et mindreforbruk på lønn i forhold til budsjett hovedsakelig i pleie- og omsorg. Det er også økte utgifter til økonomisk sosialhjelp, utgifter til fosterhjem og kjøp av private omsorgsplasser innefor rusområdet og demens.

Kultur- og oppvekstsektoren har et avvik på -2,2 mill kroner i forhold til budsjett. I 2010 var merforbruket etter 1. kvartal 0,9 mill kroner, mens resultater for hele året ble 2,8 mill kroner bedre enn budsjettet. De ni grunnskolene har et samlet merforbruk etter 1. kvartal på 2,6 mill kroner. Seks skoler har merforbruk og tre skoler har mindre forbruk i forhold til budsjett. Flere av skolene har imidlertid utestående refusjoner fra NAV og for gjesteelever fra andre kommuner. Det reelle merforbruket etter 1. kvartal er derfor mindre enn regnskapstallene viser. Årsprognosen er at flere av skolene kommer til å ha problemer med å levere regnskap i balanse til tross for gjennomførte og planlagte innsparingstiltak. De fem kommunale barnehagene har et samlet avvik på -0,2 mill kroner etter 1. kvartal. Tre barnehager har et relativt lite merforbruk og to barnehager har et lite mindreforbruk i forhold til budsjett. Kulturtjenesten og bibliotekjenesten vil komme ut i økonomisk balanse ved årets slutt.

Teknisk sektor har et avvik i forhold til budsjett på -1,5 mill kroner. Det er en inntektssvikt som skyldes naturlige sesongvariasjoner innenfor Forvaltningsenheten og havneområdet, hvor de største inntektene kommer i sommermånedene. Planavdelingen har hatt reelt sett reduserte inntekter i en periode der overordnede kommunale planer har vært prioritert. Kostnadsoverskridelsene skyldes i hovedsak økte brøytekostnader i vintermånedene og forskuddsvis innbetaling av forsikringer. Teknisk sektor vil komme ut i økonomisk balanse ved årets slutt.

Selvfinansierende område har et avvik i forhold til budsjett på +1,7 mill kroner. Dette skyldes at den strenge vinteren har ført til utsettelse av en del prosjekter som var planlagt gjennomført. Selvfinansierende tjenester sett under ett synes å være under god kontroll og i samsvar med budsjett.

5. Driftsrisiko

Rådmannen har etablert et internt system for driftsoppfølging. Innenfor dette systemet legges det opp til en løpende vurdering av driftsrisikoen. Det er gjennomført en risikoanalyse for å avdekke risikoen knyttet til kommunens drift per 1. kvartal. Hensikten med analysen er å fremskaffe bedre grunnlag for beslutninger. På bakgrunn av analysen gjennomføres det risikoreduserende tiltak. Dette er en del av kommunens risikostyring.

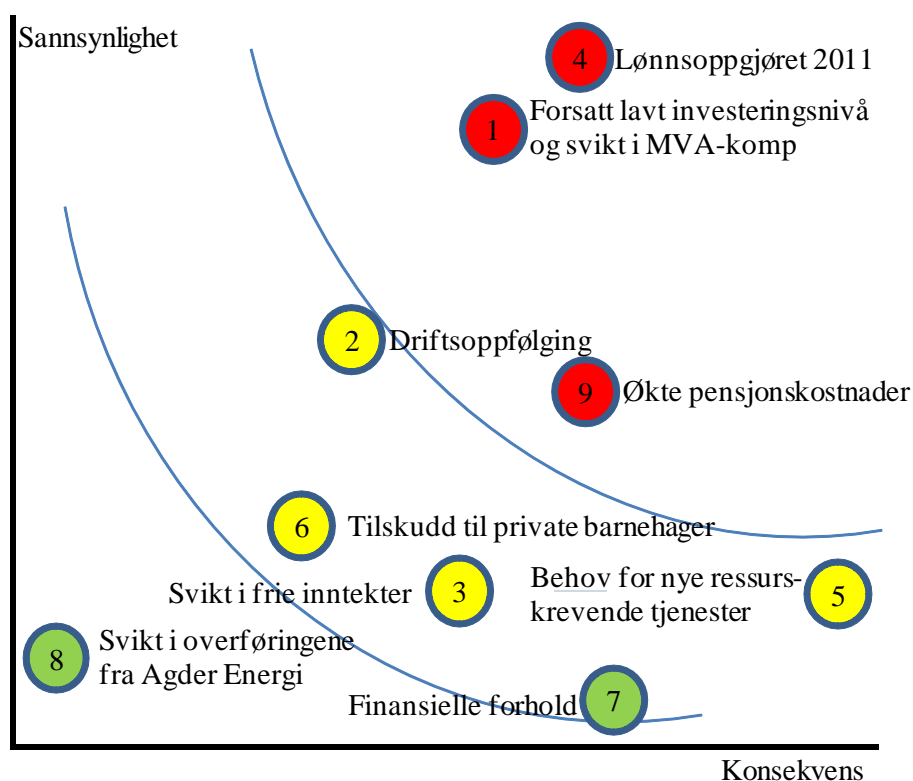
Risikoanalysen bygger på:

1. Hva kan gå galt?
2. Hva er sannsynligheten for at hendelsen inntreffer?
3. Hvilke konsekvenser kan hendelsene medføre?

Risikoanalysen er en frittstående analyse og en del av kommunens totale risikostyring. Det er benyttet en kvalitativ analyse og vurdering, hvor frekvensene og konsekvensene av hendelsene klassifiseres i høy, middels og lav i en risikomatrise.

I første omgang etableres det et enkelt opplegg knyttet til risiko for hver sektor, og for kommunen totalt sett. Det er Rådmannen og rådmannens ledergruppe som har gjennomført den overordnede risikovurderingen som er presentert i risikomatrisen under. Økt innsikt om risiko i hele organisasjonen er også et mål som har betydning for hvordan risikobildet håndteres totalt sett.

Risikomatrise:

- Lav risiko - I henhold til plan og målsetninger, tiltak ikke nødvendig
- Middels risiko - Ikke i henhold til plan, det er iverksatt tiltak for å nå målene
- Høy risiko - Ikke i henhold til plan, mål nås ikke

Forklaringer og tiltak til risikoelementene over:

1. Det er identifisert svikt i MVA kompensasjonen til kommunen på 5 mill kroner. Dette skyldes svak fremdrift i enkelte prosjekter om omklassifisering til et OPS prosjekt.

Tiltak: Fortsatt fokus på prosjektoppfølgning. Spesielt innenfor de største byggeprosjektene.
Tiltak: Budsjettjustering på 5,0 mill kroner

2. Det er en risiko for at enkelte enheter og avdelinger kan gå med underskudd i 2011. Dette kan i noen grad forebygges ved en tettere driftsoppfølging.

Tiltak: Strukturert og full gjennomgang av Sosial og barnevern, NAV og pleie og omsorgsenhetene.

3. Skatteinngangen og rammetilskuddet har gode resultater per 1. Kvartal.

Tiltak: Oppfølging av skatteinntektene.
Tiltak: Budsjettjustere de frie inntektene opp med 7,9 mill kroner

4. Lønnsoppgjøret for 2010 hadde et større overheng i 2011 enn det som var signalisert gjennom statsbudsjettet. I tillegg har partene nå blitt enig om en ramme for lønnsoppgjøret på 4,25% for innværende år. Dette er et prosentpoeng mer enn budsjettet. Dette utgjør en økt kostnad på 6,6 mill kroner for kommunen i 2011. Risikoen har fortsatt noe med kostnadsstyringen innenfor lønnsområdet og kontrollere lønnsoppgjøret for 2011 å gjøre.

Tiltak: Oppfølging av lønnsoppgjøret med etterregning av framforhandlet resultat.
Tiltak: Budsjettjustere 6,6 mill kroner

5. Budsjetttrammene for Kultur og oppvekst- og Helse- og sosialsektoren er nå hardt presset. Økning av tjenestebehovet for enkelte brukere eller brukergrupper kan bli vanskelig å håndtere for disse sektorene innenfor vedtatt budsjett. Barnevernet har overtatt omsorgsavsvaret for stadig flere barn.

Tiltak: Overvåking av endringer i behov for de enkelte brukergruppene.
Oppfølging av aktivitetstall og endringer i disse

6. Det er gjennomført en omlegging av tilskuddet til private barnehager. Kommunen har nå det fulle finansieringsansvaret for alle barnehager også de private. Kommunen har per 1. kvartal god oversikt over de totale konsekvensene av denne omleggingen.

Tiltak: Analyse av de private barnehagekostnadene. Fokuserer på driftseffektivitet i de kommunale barnehagene og kommuniser godt med de private barnehagene

7. Den samlede finansielle risikoen til kommunen har økt i 1. Kvartal i forhold til 2010. Rentenivået er nå økt med 25 rentepunkter.

Tiltak: Budsjettjustere rentekostnadene med 1,0 mill kroner

8. Det er identifisert økt utbytte fra Agder Energi på til sammen på 2,8 mill kroner i forhold til budsjett.

Tiltak: Budsjettjustering på 2,8 mill kroner.

6. Budsjetjusteringer per 1. kvartal

Rådmannen legger opp til at det gjøres budsjetjusteringer per 1. kvartal. Bakgrunnen for dette er først og fremst driftsituasjonen og signaler gitt gjennom revidert nasjonalbudsjett. Det er også noen uklarheter som rettes opp fra budsjettarbeidet.

Budsjetteringene har i denne omgang stor grad betydning for kommunens overordnede inntekter som bør tilpasses.

Når det gjelder budsjettendringer som berører enhetene gjennomføres ikke dette nå. Det arbeides med å kartlegge og analysere pleie og omsorgssektoren og det er på begynt et arbeid med Sosial og barnevern og NAV. Når dette arbeidet er ferdigstilt vil en komme tilbake til aktuelle budsjettjusteringer.

Inntekter:

Frie inntekter (skatt og rammetilskudd) økes med	+7,9 mill kroner
Eiendomskatten økes med	+2,1 mill kroner
Utbyttet fra Agder Energi AS økes med	+2,8 mill kroner
<u>MVA-refusjonene reduseres med</u>	<u>- 5,0 mill kroner</u>
<u>Sum inntektsendringer</u>	<u>+7,8 mill kroner</u>

Utgifter:

Handlingsplanen for trafikkisikkerhetstiltak	+0,2 mill kroner
Utgiften til lønnsoppgjøret økes med	+6,6 mill kroner
<u>Renteutgiftene økes med</u>	<u>+1,0 mill kroner</u>
<u>Sum utgiftsendringer</u>	<u>+7,8 mill kroner</u>

Investeringer:

Opparbeidelse tekniske anlegg for boligfeltet	
Ramshaugveien i Homborsund	+1,0 mill kroner (selvfinansierende)
Nedgravde renovasjonsbeholdere.	+0,4 mill kroner (selvfinansierende)
Handlingsplanen for vann.	+2,7 mill kroner (selvfinans) budsjett feil
Brygge på torskeholmen	- 2,7 mill kroner (selvfinans) budsjett feil
<u>Reduksjon av investeringer på Landviktun pga OPS</u>	<u>- 1,4 mill kroner</u>
<u>Sum investeringer</u>	<u>0,0 mill kroner</u>

7. Medarbeidere

Sammenligningen av årsverkstall i denne rapporten er mellom 1. kvartal 2010 og 1. kvartal 2011. Det betyr at tallene inneholder nettoeffekt av endringer gjennom 4 kvartaler, og ikke endring dette kvartalet.

Definisjoner:

Faste årsverk: Basert på alle med fast ansettelsesavtaler i sin gitte stillingsbrøk. Tallet inkluderer blant annet sykemeldte innenfor sykepengeåret, og alle andre som vi betaler lønn til selv om vi mottar refusjoner.

Tidsavgrenset: Tallet er basert på alle ansatte med tidsavgrensede ansettelsesavtaler i en gitt stillingsbrøk. Dette vil være vikarer for ansatte ved bla. sykdom, permisjon, prosjekt- og engasjementstillinger, samt lærlinger. Det vil i noen tilfeller også være vikar for vikaren ved sykdom.

Variable årsverk: Dette er utbetalte timer hittil i år omgjort til årsverk. Det vil si både timelønnede omregnet til årsverk, og overtidstimer omregnet til årsverk. Med andre ord all utbetalt variabel lønn fra kommunen. For å kunne sammenligne både tidsavgrensede stillinger og timer i forhold til faste stillinger på en riktigst mulig måte er disse omregnet til årsverk.

Brutto årsverk: Viser totalt forbruk av årsverk i løpet av perioden. Dette inkluderer faste årsverk + tidsavgrensede ansettelser + variabel lønn (timelønnede og overtid) omregnet til årsverk. Av denne grunn er brutto årsverk en ressursstørrelse, som ikke direkte kan henføres til det antall medarbeidere en kan telle på arbeidsplassen. Det betyr at årsverkstallet vil være vanskelig å kjenne seg igjen i, men må sammenlignes med året før for å se på volumendringer.

Årsverksanalyse

Ved avslutning av første kvartal var det til sammen 1445 faste ansettelsesforhold, med 1133 kvinner og 312 menn fordelt på 1007,19 årsverk. Det er ikke tatt høyde for at enkelte har flere stillinger, slik at disse teller flere ganger.

Personal data	Resultater hittil i år per 1. kvartal			
	2011	2010	Endring	%
Faste årsverk	1 007,2	968,7	38,5	4
Brutto årsverk	1 263,9	1 254,3	9,6	1
Nærvær-%	91,3	91,2	0,1	-

Vi har en svak økning i faste årsverk i både Helse- og Sosialsektoren og i Kultur- og Oppvekstsektoren. Bruttoårsverk øker kun i Helse- og Sosialsektoren. Deler av veksten henger sammen med aktivitetsnivå, og endringene er i detalj gjort rede for under den enkelte enhet. Ellers er det små svingninger i enhetene som følger av rydding i ansettelsesavtaler samt bevegelser i sykefravær, permisjoner og svangerskapspermisjoner som påvirker faste årsverk.

Variable årsverk	Resultater hittil i år per 1. kvartal			
	2011	2010	Endring	%
Overtids årsverk	8,2	9,5	-1,3	-13,7
Timelønns årsverk	83,9	85,7	-1,8	-2,1
Sum variable å.v.	92,1	95,2	-3,1	-3,3

Vi ser at det har vært en reduksjon i variable årsverk, og en reduksjon i overtid. I forhold til tidligere kvartaler ser vi at tiltakene kommunen har iverksatt for å redusere omfanget av overtidbruken virker. Det benyttes for øvrig ingen vikarbyråer i Grimstad kommune.

Det er nå kun 4 enheter som hver for seg har mer enn ett halvt årsverk med overtid og til sammen står for nesten 75 prosent av overtiden. Disse enhetene er ikke av dem med høyest sykefravær.

Det er noen mønstre i årsverksutviklingen administrasjonen arbeider med. Bruken av variabel lønn synes å øke ut over året hvert år. Tidsbegrensede kontrakter har en topp på første og andre kvartal, for så å reduseres kraftig ut over året. Faste årsverk synes å ha en jevn slak stigende kurve hvert år. Det er iverksatt tiltak for å finne sammenhenger og sørge for at vi har full kontroll. De endringer som skjer skal henge sammen med driverne, hvor de viktigste er aktivitetsnivå, ferieavvikling og sykefravær.

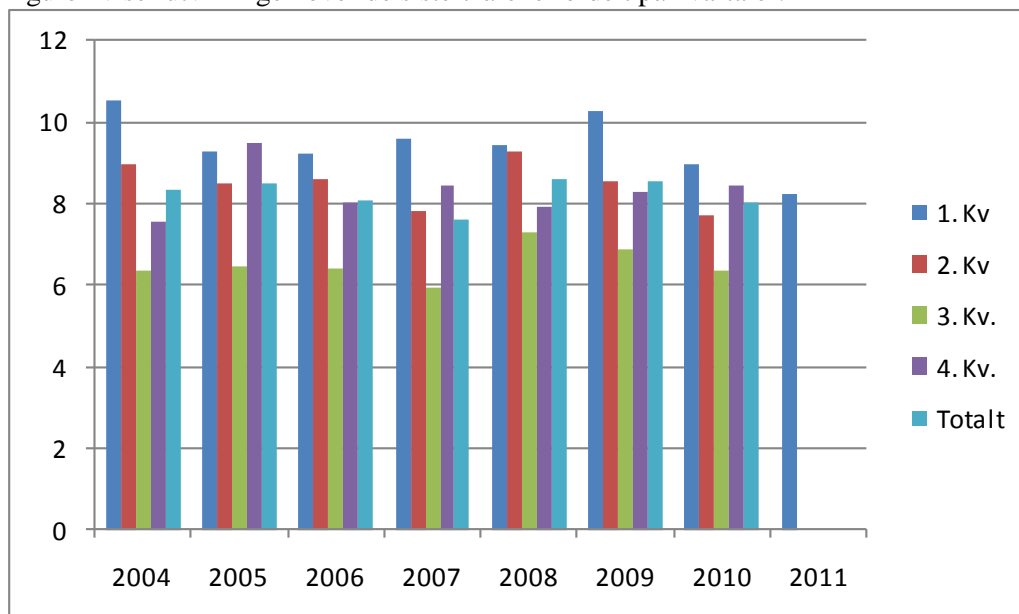
Grimstad kommune har en høy andel av kvinner, med totalt 79 prosent. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse er 70 prosent. Kvinner har et snitt på 67,3 prosent og menn 80,8 prosent. Gjennomsnittslønn etter første kvartal er 380 450 kr. For kvinner 371 621 kr, og for menn 412 836 kr. Her må det tas med at ledergruppen består av 7 menn og en kvinne, og dette bidrar til å øke forskjellene. Dersom vi trekker ut ledergruppen blir gjennomsnittlig lønn for menn 405 754 kr. Gjennomsnittsalder på ansatte i Grimstad kommune er 46 år, variasjonene mellom kjønn og sektor er relativt liten.

Sykefraværsanalyse

Sykefraværet fortsetter den positive utviklingen i forhold til 2010. Fraværet hittil i år har sunket fra prosent i 8,8 prosent i 1 kv. 2010 til 8,65 prosent i 1 kv. 2011. Sykefraværet pr 1. kv. har ikke vært så lavt noen gang de siste 7 år.

Det er verd å merke seg at vi etter all sannsynlighet kommer til å følge mønsteret for sykefraværsutvikling gjennom året, som vi ser for alle foregående år. Et mønster som gjelder på tvers av alle bransjer og sektorer i Norge. Med ny avtale med bedriftshelsetjeneste snart på plass arbeider vi for å oppnå målene for sykefraværet i 2011.

Figuren viser utviklingen over de siste 7 årene fordelt på kvartaler.

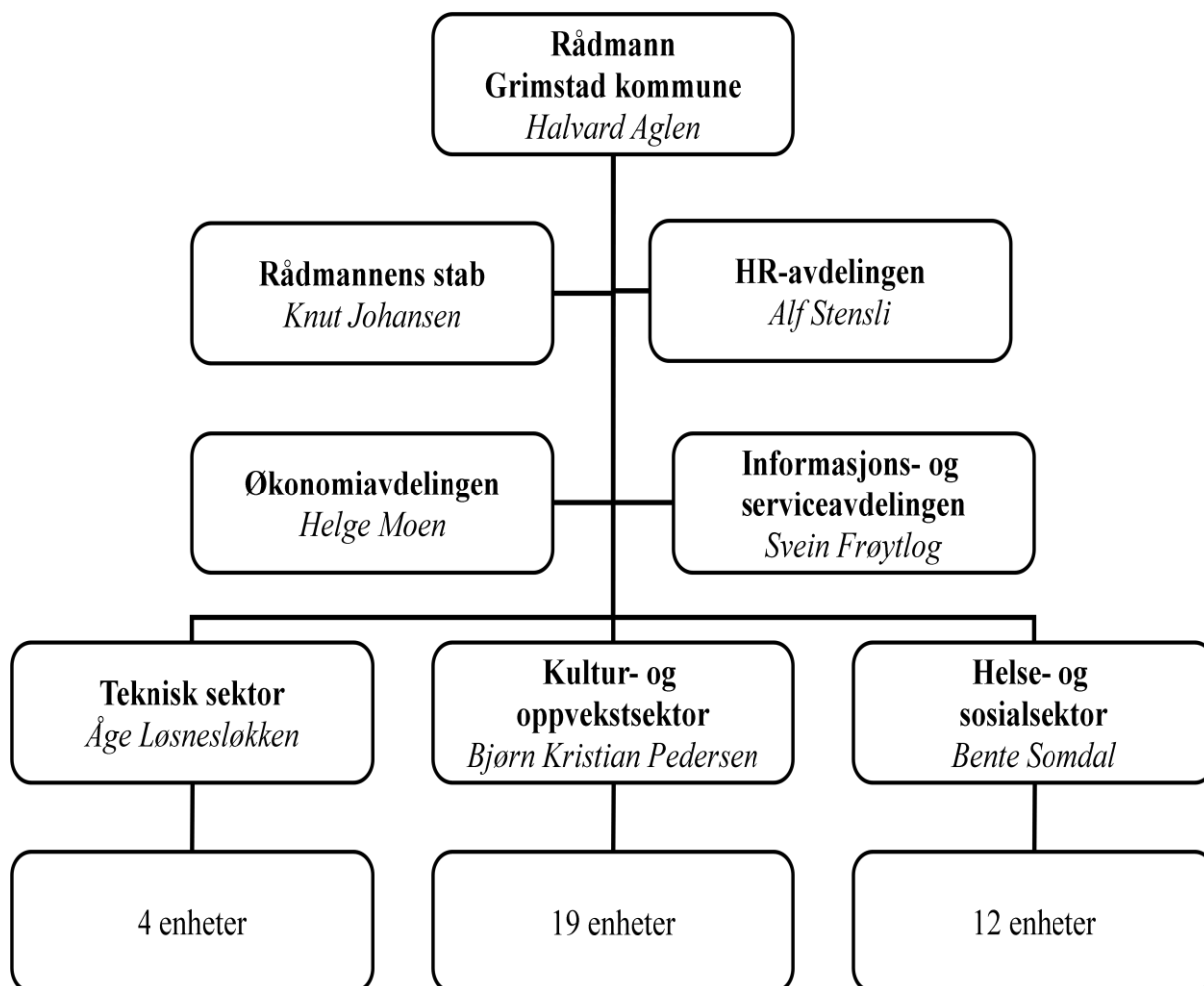

Sykefravær	2011	2010	Endring
1. kvartal	8,7 %	8,8 %	-0,1

Det er 14 enheter med sykefravær hittil i år under 5,6 prosent, som er det langsiktige målet for kommunen. Dette er meget hyggelig, og verdt å lære av. Samtidig er det 11 enheter med et sykefravær hittil i år på over 10 prosent. Dette er enheter det er spesielt viktig å støtte, for å bidra til et redusert fravær.

8. Organisasjon

I dette kapittelet rapporterer vi organisatoriske endringer og konsekvenser, i tillegg forventet utvikling. Organisasjonskartet viser kommunens overordnede struktur, med sektorer og støtte-/stabsenheter.

Første kvartal 2011 har vært stabilt som planlagt. Det arbeides med rutiner og strukturer.

I rydding mellom sektorene er renholderne fra Frivolltun flyttet over til Bygg- og eiendom 1.januar 2011, 6 personer og til sammen 2,2 årsverk. Dette er gjort for å samle alle renholderne i en enhet. Det gir kommunen større fleksibilitet, og en konsekvens er at det ikke lenger er ufrivillig deltid blant renholderne. I tillegg er endringen gjort som en forberedelse til konkurranseeksponeringen.

På personnivå har det vært enkelte tilsetninger og endringer som er nevnt under den enkelte sektor og enhet.

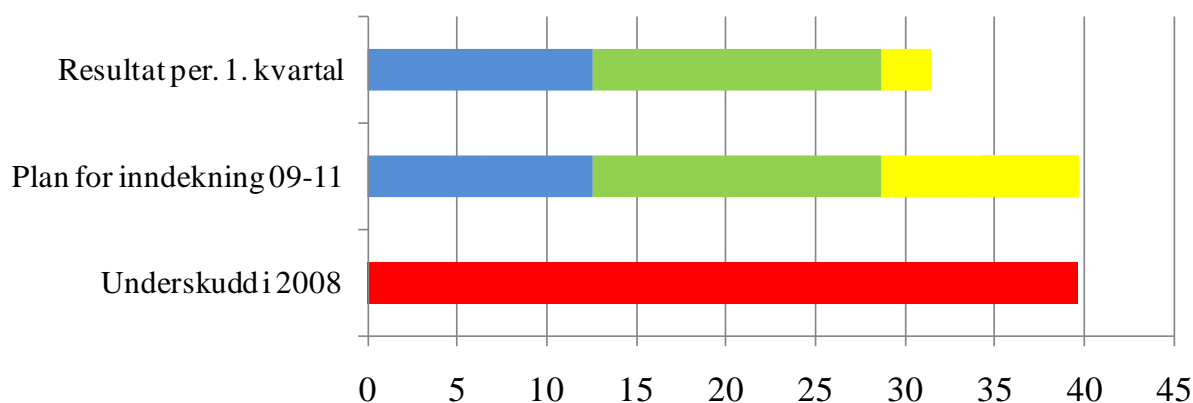
9.ROBEK-status

Som følge av Grimstad kommunes merforbruk i regnskapsåret 2008, ble kommunen oppført i KRDs ROBEK-register.

I Handlingsplanen for 2011 – 2014 har kommunestyret vedtatt en plan for inndekning av resterende underskudd på kr. 11,0 mill. I årsbudsjett 2011 er det forutsatt at hele underskuddet på 11,0 mill kroner inndekkes.

Resultat og resultatutvikling Tall i mill kroner	Regnskap			Sum 08-10	Budsjett	
	2008	2009	2010		2011	Rest
Selvfinansierende (VARF)	-12,3	+0,6	+11,7	0	0	0
Grimstad kommune drift	-27,4	+12,0	+4,4	-11,0	+11,0	0
Sum resultat	-39,7	+12,6	+16,1	-11,0	+11,0	0

I 2011 er det forventet en inndekning på 11,0 mill kroner. Ut i fra regnskapet og resultatet for 1. kvartal ser det ut til at kommunen klarer denne inndekningen. Denne vurderingen baserer seg på denne kvartalsrapporten. Det vil si at per 1. kvartal 2011 har kommunen hentet inn 31,5 mill kroner av det regnskapsmessige merforbruket på 39,7 mill kroner fra 2008. Dette utgjør 79% av merforbruket fra 2008.

Tabellen over viser i rød søyle, underskuddet fra 2008 som må dekkes inn over 3 år. Øverste søyle viser at ”jobben” er ca 80% gjennomført og det per 1. kvartal 2011 er ”tilbakebetalt” mer enn 31 mill kroner av merforbruket fra 2008. Blått område viser innhenting 2009, grønn 2010 og gul 2011.

10. Prosjekter

Handlingsprogrammet for 2011-2014 legger opp til et investeringsnivå på 487 mill kroner over 4 år. Dette er store prosjekter som har stor risiko i seg selv, og som vil ha stor betydning for kommunens drift i mange tiår framover. Det vurderes derfor som viktig å ha god kontroll over disse prosjektene fra foranalyse til ferdigstillelse og mottagelse i kommunens driftsorganisasjon.

Kommunen har på bakgrunn av dette utviklet et system og rutiner for prosjektstyring. Disse systemene bygger på kjente prosjektstyringsmetodikker og kommunens prosjektmanual som nylig er vedtatt. Dette anses som et trinn i en prosess der bevisstheten og statusen til prosjektstyring og prosjektarbeid blir mer framtreddende.

Under vises en samlet oversikt over det enkelte prosjekt sin status. I denne sammenheng rapporterer rådmannen de prosjekter som har en brutto kostnadsramme på mer enn 5 mill. kroner.

	Fevik skole	Omre Industripark	Landvik skole II	Landvik idrettsanlegg	Landviktun bo- og omsorgssenter	Landviktun 7 boliger	Myråsen ungdomsboliger	Kulturhuset - rehabilitering	Bibliotek - rehabilitering	Fjære barneskole - rehabilitering	Vann og avløpsinvesteringer	Havneinvesteringer
Mandat og omfang												
Avtaler												
Ressurser og kompetanse												
Fremdrift												
Økonomi												

- I henhold til plan og målsetninger, tiltak ikke nødvendig
- Ikke i henhold til plan, det er iverksatt tiltak for å nå målene
- Ikke i henhold til plan, mål nås ikke

Kommentarer til investeringsprosjekter innenfor Helse- og Sosial:

Landviktun(16) bo- og omsorgssenter og Landviktun 7 boliger (omsorgsboligene for mennesker med nedsatt funksjonsevne):

Administrasjonen arbeider videre med disse to prosjektene i samsvar med de vedtak som er gjort. Reguleringsplan for området er vedtatt. Samtaler med Vigmarken Ungdomslag er gjennomført, men avtalen foreløpig ikke undertegnet. Administrasjonen vil inngå kontrakt med entreprenør på prosjekt Landviktun 7 boliger (omsorgsboligene for mennesker med nedsatt funksjonsevne) før sommerferien.

Det fremgår av fremdriftsplanen at Landviktun16 bo- og omsorgssenter skal stå ferdig i august/september 2012. Av utenforliggende årsaker kan ikke denne fremdriftsplanen følges. Husbanken holder på å utarbeide retningslinjer for tildeling av investeringstilskudd som nå også kan tildeles private aktører jfr. stortingsvedtak april 2011. Dette arbeidet skal i følge Husbanken være ferdig før sommeren. Det kan antydes en forsinkelse i forhold til oppsatt fremdriftsplan på 4-5 mnd. Landviktun16 bo- og omsorgssenter skal lyses ut som OPS. Det må gjøres interne avklaringer vedrørende utarbeidelse av anbudsdokumenter og konkurransegrunnlag til OPS. Dette arbeidet pågår.

Det er vedtatt i Stortinget i april 2011 at tilskuddet til omsorgsboliger økes fra 440 000 kr til 666 000 kr per bolig. Dersom vår søknad godkjennes, vil tilskuddet økes med ca. 3,6 mill. kr i forhold til prosjektets finansieringsplan. Etter all sannsynlighet vil vår søknad om tilskudd bli godkjent, men retningslinjene fra Husbanken vil være avgjørende for dette. Det vil medføre ekstra timeforbruk av konsulenttjenester å utarbeide anbudsdokumenter til OPS samt evaluering og forhandlinger.

Ungdomsboliger Myråsen:

Prosjektet rapporteres å være forsinket. Overtakelse skulle skjedd 15. desember 2010. Midlertidig delovertakelse av innvendig bygg skjedde 1. april 2011.

Det mangler fortsatt noe arbeid utvendig, som har ventet pga. vinteren. Når dette er klart, vil bygget bli endelig overtatt. Årsaken til forsinkelsen ligger hos utførende entreprenør.

Kommentarer til investeringsprosjekter innenfor Kultur- og Oppvekst:

Landvik idrettanlegg:

Prosjektet omfatter Kunstgress på Landvik stadion og flerbrukshall på Landvik (ihht vedtak i KS sak 30/2010 pkt. 3 og KS sak 49/2010 pkt. 3).

Det rapporteres "gult" på noen områder. Årsaken til dette er primært at administrasjonen i samsvar med KS-vedtak, skal komme tilbake til kommunestyret mht. valg av utbyggingsmåte.

Flerbrukshall er i budsjett 2011 og handlingsprogram 2011-2014 finansiert med kr. 24,2 mill. (kr. 4,2 mill i 2001 og kr. 20 mill i 2012).

Kunstgressbanen er i budsjett 2011 finansiert med kr. 4,6 mill.

Samtaler med grunneiere som er påvirket av planen, er i gang i samarbeid med IMÅS idrettslag.

Reguleringsplanen for området er under arbeid og forventes til førstegangsbehandling i sommer.

Landvik skole

Prosjektet omfatter tilbygg og atrium. Tilbygget rapporteres å være i rute. Anbud på atriets er sendt ut, og tilbud forventes i begynnelsen av juni. Dette er én mnd. senere enn fremdriftsplanen. Det er den totale ressursituasjonen med ekstra press mot Fevik skole og Landviktun som har skapt denne forsinkelsen.

Utfordringen knyttet til slukkeevannskapiteten i området, er løst gjennom omprioriteringer i handlingsplanen for vann.

Fevik skole:

Status for prosjektet Fevik skole rapporteres til hvert møte i Kommunestyret.

I Handlingsprogram 2011 er kostnadene i prosjektet fordelt slik: 4,3 mill (2011), 77,8 mill (2012), 83,8 mill (2013).

Kommunestyret gjorde 25.10.2010 vedtak om at Fevik skole skal bygges som 1-10 skole innenfor budsjetttrammen på kr. 170 mill. (Romfunksjonsprogrammet, som grunnlag for videre arbeid med utbygging av skolen, ble vedtatt i KS 21.01.2011).

Prekvalifisering av tilbydere til konkurranse om totalentreprise ble utsendt i desember 2010. Det innkom åtte søknader hvorav fem ble prekvalifisert. To av dem som ikke ble med videre, har påklaget beslutningen. Etter at ekstern kompetanse hadde gjennomgått prekvalifiseringen, ble kommunen anbefalt å gjennomgå evalueringen på nytt for å rette opp faktiske feil. Dette arbeidet er gjennomført pr. 13. mai 2011.

Reguleringsplan for området ble lagt frem i teknisk utvalg 12. april, og med små tillegg i planbeskrivelsen, ble den lagt ut for offentlig ettersyn.

Fjære barneskole

Fjære barneskole ble behandlet som egen sak i kommunestyret 13. September 2010. Kommunestyret bevilget midler til utbedring av ventilasjonsanlegg og branntekniske tiltak, og ba om at arbeidet måtte bli gjennomført snarest mulig.

Det rapporteres gult på fremdrift fordi arbeidet fortsatt pågår. Etter reviderte fremdriftsplaner ble det antatt at arbeidet kunne avsluttes i løpet av mai 2011. En ser det imidlertid hensiktsmessig å avvente noen avsluttende arbeider (for eksempel legging av himling i gang) til etter skoleslutt.

Kulturhus og bibliotek

På Kulturhuset er arbeidet i hovedsak slutført, men en har valgt å utsette innkjøp av nye stoler. Totalt sett holder en seg innenfor kostnadsrammen.

Biblioteket er antatt fullført i løpet av sommeren. Totalt sett holder en seg innenfor kostnadsrammen.

Kommentarer til investeringsprosjekter - selvfinansierende tjenester og havneområdet:

De VAR-prosjektene som er rapportert usikre/noe forsinket mht. fremdrift er:

Strand kloakkpumpestasjon: Grunnforholdene ved Strand er svært vanskelige, noe som har skapt utfordringer mht. i få ferdigstilt prosjektet. Det tas sikte på at prosjektet kan slutføres i løpet av våren 2011.

Kommentarer til Omre Industripark:

Samlede utgifter til nytt kryss, grunnerverv og prosesskostnader utgjør 44 mill kr. I tillegg må det påregnes kostnader i forbindelse med konkurranse om privat utbyggingsavtale. Det ble foretatt en budsjettregulering for 2010, slik at behovet for kommunens bevilgning i 2011 på 10 mill kr bortfalt. Alle kostnader skal heretter dekkes av private utbygger, inklusive kommunens forpliktelser til framføring av VA til rasteplass i 2011. Forslag til konkurransevilkår ble lagt fram for formannskapet 18.11.10. Konkurranse om privat utbygging ble utlyst i februar 2011 og forhandlinger med tilbydere pågår. Prosjektets risiko er knyttet til private aktørers interesse for området og til vilkår i bygge- og anleggskonsesjonen. I avtalen vil kommunens kostnader til kryss og grunnerverv refunderes i et langsiktig perspektiv, etter hvert som tomter selges. Endelig kontrakt skal godkjennes av formannskapet i august.

IKT:

Felles IKT-forvaltning: Det er opprettet felles forvaltningsorganisasjon for IKT Agders eiere. Forvaltningsorganisasjonen hovedoppgave er å samordne løsninger for å sikre en stabil og rasjonell drift innenfor IKT Agders infrastruktur for IKT. En gruppe sammensatt av kommuneledere fra overordnet nivå utgjør ledelsen for felles forvaltningsorganisasjon. Videre består organisasjonen av en koordinerende arbeidsgruppe som har et mer operativt ansvar, og av faggrupper for sentrale fagområder som sak/arkiv, økonomi, portalløsninger med mer. Økonomi for forvaltningsorganisasjonen inngår i daglig drift.

Felles IKT-prosjekt: Felles IKT-prosjekt ble avsluttet 2010, men enkelte prosesser er videreført som nye prosjekt. Dette går i hovedsak på løsninger for elektroniske tjenester i portal. Noen av disse er allerede ferdigstilt, noen blir ferdige 2. kvartal, og noen blir ferdige i løpet av 2011. Prosjekt som pågår nå er løsninger for integrasjoner mellom fagsystem og økonomisystem, samt webløsninger for: skjema, politikksider, ansettelse, skoleskyss, mine eiendommer, meldinger m.v. Flere av prosjektene er forsinket i forhold til fremdriftsplan på grunn av tekniske avklaringer og intern ressurstilgang.

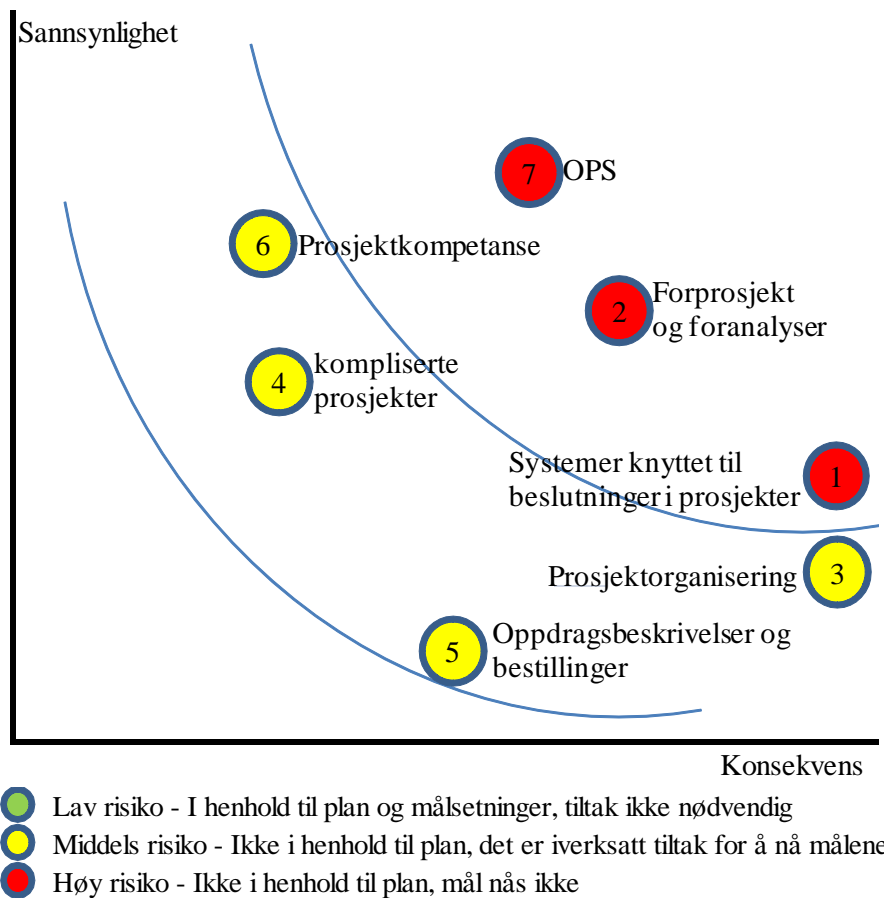
Interne IKT-prosjekt: I Grimstad kommune pågår noen mindre interne IKT-prosjekt vedtatt i budsjett for 2011. Noen av disse er allerede ferdigstilt og i drift, som webløsning for søknad om SFO-plass. Videre pågår omlegging av tekniske løsninger for helse- og sosialsektor, inkl. utskifting av PC-er/utstyr for ansatte. Det arbeides også med å sikre datanett i tråd med retningslinjer fra datatilsynet, IKT-løsninger for nytt kommunestyre samt innføring av e-faktura. Interne prosjekt er i rute.

11. Prosjektrisiko

Hensikten med risikostyring av prosjekter er å sikre bedre og mer effektiv prosjektgjennomføring. Dette for å prioritere ressursene riktig, og bidra til økt verdiskapning og gode prosjektresultater. Dette gjøres ved blant annet å holde oversikt- og identifisere risikoområder som er kritiske. Øke innsikten om risiko i hele organisasjonen er også et mål som har betydning for hvordan risikobildet håndteres totalt sett.

I første omgang etableres det et enkelt opplegg knyttet til risikorapportering i det enkelte prosjekt. Prosjektleder har totalansvaret for rapporteringen. På bakgrunn av dette gjør Rådmannen en overordnet risikovurdering som er presentert i risikomatrisen under. Dette baseres på en vurdering av overordnede risiko elementer med konsekvenser og sannsynlighet.

Risikomatrise:

Forklaringer og tiltak til risikoelementene over:

1. Kommunen har noen svakheter i beslutningssystemene knyttet til endringer i prosjektene. Dette gjelder både for politisk nivå, kommunens ledelse og i selve prosjektet.

Tiltak: Forbedre beslutningsgrunnlaget, spesielt i politiske saker.
Innføre og konkretisere prosjektmanualen som er vedtatt.

2. Enkelte prosjekter er for dårlig beskrevet, dokumentert og prosjektert.

Tiltak: Øke forståelsen i kommunen for at kompliserte prosjekter krever mer tid til planlegging og analyse.
Bedre prosjektmetodikken og stille krav til innholdet i forprosjektene, før beslutning.

3. Flere av prosjektene har ingen god styringsstruktur.

Tiltak: Etablere gode styringsgrupper og prosjektgrupper som er godt sammensatt.
Økt fokus på prosjektledelse og prosjektorganisering.

4. Kommunen har i dag flere store, kompliserte prosjekter. Dette fører til økt kompleksitet i prosjektgjennomføringen som kan gi seg utslag i forsinkelser og økte prosjektutgifter.

Tiltak: Mer bevisst holdning i forhold til å dele opp prosjekter i nye hovedprosjekter og delprosjekter.

5. Prosjektbestillingene må bli mer presise. Dette for å endre fokus fra oppdragsklargjøring til prosjektleveranse.

Tiltak: Klarere krav til innholdet i mandater og oppdragsbeskrivelser.

6. Kommunen har samlet sett lav prosjektkompetanse. Det er relativt sett få personer i kommunen som har prosjektledererfaring.

Tiltak: Tilby prosjektlederopplæring til egne ansatte
Fokus på prosjektkompetanse ved nyrekruttering

7. Kommunen har nå etablert et OPS prosjekt for utbygging av Landviktun bo- og omsorgssenter. Dette er et forsøksprosjekt for Grimstad kommune. Kommunen har liten kompetanse på denne type anskaffelser og det er en risiko sammen med høye investerings og driftskostnader

Tiltak: Innhente kompetanse og erfaringer fra OPS-prosjekter

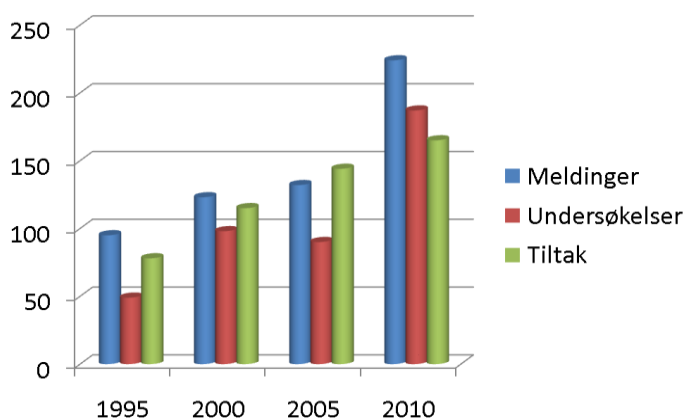
12. Tema: Konsekvenser for barn ved reduserte hjelpetiltak fra barnevernstjenesten

Barneverntjenesten har i løpet av de siste 20 årene hatt en betydelig økning, både i kompleksitet og omfang. Dette skyldes i stor grad at folk som arbeider med barn er blitt mer oppmerksom på, og flinkere til å melde bekymring når dette blir avdekket. I tillegg har det vært en økt oppmerksomhet på at barn skal ha gode og trygge oppvekstvilkår.

Da den nye Lov om barneverntjenester trådte i kraft i 1993 mottok vi i Grimstad omkring 100 bekymringsmeldinger pr. år. Til sammenligning mottok vi sist år 224 nye meldinger. Så langt ser det ut for at det også i 2011 vil bli en ytterligere økning i antall meldinger. Barneverntjenesten oppfatter det som positivt at mange melder om bekymring. Dette er helt nødvendig for å sikre at barn får gode oppvekstmuligheter.

Regnskapstallene for 2010 viser at barneverntjenesten i Grimstad brukte totalt ca kr 26 mill. Dette inkluderer alle barnevernstiltak samt lønnsutgifter til ansatte og oppdragstakere. Av dette beløpet er det kun 11,5 % (ca kr. 3 mill) som brukes til hjelpetiltak. Det er innenfor denne posten, frivillige hjelpetiltak, vi har hatt en høyere terskel enn normalt.

Av de 224 bekymringsmeldinger vi mottok i 2010 førte 185 til en videre undersøkelse. Av disse igjen var det omkring halvparten som førte til et tiltak fra barneverntjenesten. De andre ble henlagt uten tiltak. Det er et relativt høyt antall undersøkelser som blir henlagt uten tiltak. Vi må huske på at de som har meldt sakene har hatt en reell bekymring for barnas omsorgssituasjon. Når en undersøkelse ikke fører til tiltak vil mange oppleve det nytteløst å ta den belastningen det er å melde en sak. Det er i denne gruppa vi finner de barna som i dag ikke får hjelpetiltak fordi terskelen er høyere enn vi faglig sett syntes den burde være.

Figuren viser meldinger, undersøkelser og tiltak fra 1995 og til 2010. Meldinger og undersøkelser er fra det året det henvises til. Antall tiltak er fra året det henvises til samt tiltak som har gått over flere år. Nye tiltak i 2010 var ca. 90.

Flere av disse barna kunne på lengre sikt hatt nytte av en barnehageplass, et besøkshjem, en støttekontakt eller en god ferieopplevelse en gang i året for eksempel. Det er store muligheter for at noen av disse barna vil bli gjenstand for en

ny melding på et senere tidspunkt.

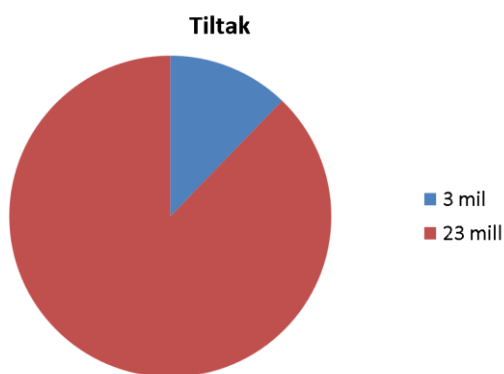
Konsekvenser for barna:

Dette har flere sider. Barn blir i en omsorgssituasjon som barnevernet har vurdert som god nok, men som likevel ikke får de gode positive opplevelsene som de fleste barn får del i utenfor hjemmet. Dette er opplevelser som barnevernet kan kompensere for gjennom hjelpetiltak som støttekontakt, besøkshjem, ferietilskudd, hjelp til å delta i fritidsaktiviteter blant annet. Etter barneverntjenestens vurdering er det viktig at barn fra utsatte familier også får del i det som er naturlig for deres venner og klassekamerater. Dårlig familieøkonomi gjør også at barn blir satt utenfor de normale aktivitetene.

For noen barn vil dette være mer belastende enn for andre. Barnevernet har da kunne yte tilskudd som gjør deltakelse mulig. De barn som lever med foreldre som er psykisk syke, har rusproblemer eller som er i store familiekonflikter er særlige utsatt. Her har vi tidligere kunne gå inn med relativt billige hjelpetiltak.

Barneverntjenesten gir mange tilskudd til dekning av barnehage. Dette er tiltak som er svært viktig for barn i utsatte familier. Det handler om å gi barn gode pedagogiske opplegg, mulighet for sosialisering og språkutvikling og ikke minst stabilitet, forutsigbarhet og trygge rammer i barnets hverdag. I mange tilfeller kan dette være en avgjørende faktor for at barna skal lykkes i skolesammenheng.

Det er sjelden at en barnevernsundersøkelse fører direkte til omsorgsovertakelse. Lov om barneverntjenester legger også til grunn at frivillige hjelpetiltak skal prøves før alvorlige tvangsvedtak settes inn. Det er også i forbindelse med at barn har frivillige hjelpetiltak at det avdekkes når omsorgssituasjonen ikke er god nok og at tyngre tiltak må iverksettes. Dersom vi øker terskelen for hjelpetiltak vil noen barn forbli i en vanskelig livssituasjon uten at behovet avdekkes.

Barnevernstjenesten bruker kun 3 mill. på forebyggende tiltak. 23 mill. kroner brukes i forbindelse med tyngre tiltak, hovedsaklig omsorgsovertakelser. Det er ønskelig at en del av de økonomiske midlene kan omdisponeres til forebyggende tiltak gjennom tidlig innsats som kan styrke foreldre i foreldrerollen, og dermed unngå omsorgsovertakelse.

Av alle de barn som har tiltak fra barnevernet har 71 % av dem frivillige hjelpetiltak. Men vi bruker bare 11,5 % av de økonomiske ressursene på disse (lønn til saksbehandlere er her ikke medregnet). Som det

framgår av dette er det de barna vi har omsorgen for og som plasseres i fosterhjem og institusjon som er kostnadskrevende. Dette er også de barna som barnevernet prioriterer høyest.

Når vi ser dette i et lengre perspektiv vil det være god økonomi å forebygge framfor å måtte iverksette kostbare omsorgsovertakelser. Barnevernets visjon for framtida er å vri kostnadene fra tunge omsorgsovertakelser til mer forebyggende frivillige hjelpetiltak. Barn vil være best tjent med å forbli hos sine biologiske foreldre ved hjelp av tiltak fra barnevernet som gjør foreldre i stand til å ivareta omsorgen på en god nok måte. Dette vil også på lengre sikt være en god kommuneøkonomi.

13. Tema: ”Ryddeprosjektet” kommunale eiendomsgebyrer - sluttrapport

Sammendrag og konklusjon

Grimstad kommune innførte ved 3. termin 2008 nytt fagsystem for kommunale eiendomsgebyrer (ikke eiendomsskatt). Som en følge av dette erfarte vi at de data som lå inne på hver enkelt eiendom i kommunen ikke var tilstrekkelig kvalitetssikret. De enkelte fagmoduler for feie, slam, renovasjon og vannmåler viste at de data som ble konvertert ikke var oppdatert. Dette kom i konflikt med det nye fagsystemet som var direkte koblet opp mot statlige registre som Matrikkel og Folkeregister. Det ble høyst nødvendig å få bukt med alle ”fiktive” gårds- og bruksnummer for at fagsystemet skulle fungere optimalt.

Prosjektet avdekket manglende ressurser knyttet til oppgaver og arbeidsmengde forventet løst i forhold til kommunale eiendomsgebyrer i daglig drift. Som følge av dette vedtok rådmannen å øke bemanning på området med to fast ansatte i 100 % stilling. Dette har sikret kvaliteten på arbeidet som gjøres i forhold til kommunale eiendomsgebyrer. Vi er i dag sikre på at vi har rett kompetanse og bemanning til å håndtere forvaltningen av kommunale eiendomsgebyrer på en forsvarlig måte for våre innbyggere.

Gjennomføring i forhold til prosjektplan

Prosjektet skulle gjennomføres våren 2010. Det skulle avsluttes ved utsendelse av 2 termin 2010, der alle gårds- og bruksnummer hadde korrekt grunnlag. Dette ble en stor utfordring, da vi så at det var flere enn de først antatte 600 ”fiktive” eiendommene som måtte gjennomgås. Samtidig har daglig drift krevd mye av prosjektgruppa, og vi har brukt mye tid på å svare ut innbyggere i prosessen vi har vært i. Vi så raskt at det var høyst nødvendig for tilliten til arbeidet vi gjorde å prioritere god kommunikasjon med innbyggere i hver enkelt sak. Dette gjorde at gjennomgang av alle eiendommer har tatt lengre tid enn antatt.

Utover dette ble også kompetansen i prosjektgruppa brukt til å kvalitetssikre leveransen til fagsystemet, som var inne i avslutningsfasen hos IKT-Agder.

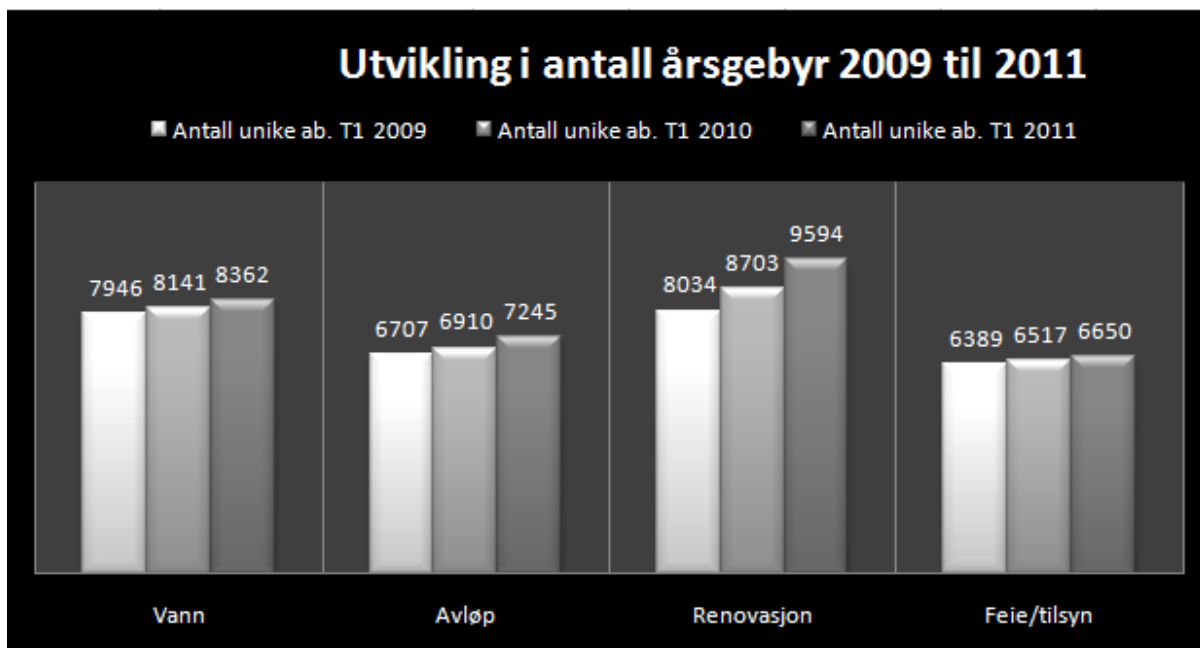
Styringsgruppa til prosjektet besluttet å videreføre prosjektet med to 100 % stillinger, i tillegg til prosjektleder ut året 2010. Etter gjennomgang av arbeidsmengde og ressurser ble det også vedtatt å lyse ut to 100 % stillinger med fast engasjement, til videre drift av kommunale eiendomsgebyrer. Prosjektet ble avsluttet 31.12.10, og det som gjenstod av rydding ble underlagt daglig drift.

Måloppnåelse og realisering

Prosjektet hadde som mandat å utarbeide rutiner for korrekt innkreving av kommunale eiendomsgebyrer, gjennomføre en tilfredsstillende drift av kommunale eiendomsgebyrer i prosjektperioden, gjennomgå alle gårds- og bruksnummer i kommunen samt komme med forslag til renovasjonsordningen i Grimstad sentrum.

Prosjektet har utarbeidet forslag til rutiner for arbeidet med kommunale eiendomsgebyrer. Disse er godt dokumentert i de nye rutinebeskrivelsene som skal sendes ut på intern høring i disse dager. Prosjektgruppen har etter prosjektleders skjønn utført en særdeles god jobb med å ivareta daglig drift og forvaltning av kommunale eiendomsgebyrer i prosjektperioden. Dette får prosjektgruppen også mange og gode tilbakemeldinger på fra innbyggere og andre samarbeidspartnere gebyrgruppen jobber tett med - blant annet Agder Renovasjon.

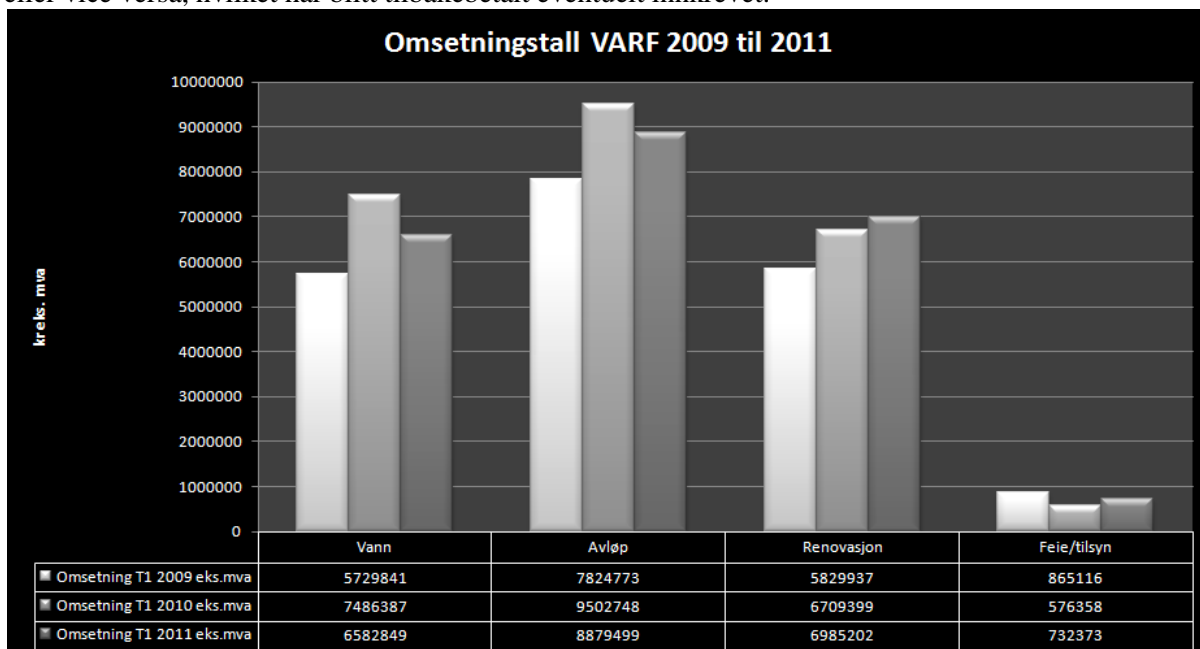
Prosjektet begynte systematisk å gjennomgå alle gårds- og bruksnummer i kommunen etter lister fra matrikkel, men fant fort ut at dette ikke var en effektiv måte å jobbe på. Det dukket opp mange saker bare ved å sitte og jobbe med daglig drift, og i godt samarbeid med konsulent på eiendomsskattekontoret ble det utarbeidet gode rutiner for utsjekking av eiendommer. Disse ble det laget rutiner for å krysse av, sjekke ut, og det ble dokumentert hva som er gjort med hver enkelt eiendom.

Figur 1 Endring i antall årsgebyr fra og med 1. Termin 2009 til og med 1. Termin 2011

I 2010 økte antall boenheter i Grimstad kommune med 131. (Kilde: Statistisk sentralbyrå tabell 06517). I forhold til 1. termin 2009 og utgangen av 1. termin 2011 er totalt antall abonnenter økt med 416 på vann, 538 på avløp, 1560 på renovasjon og 261 på feie- og tilsynsgebyr. Denne økningen er vesentlig høyere enn veksten i antall gebyrpliktige boenheter i samme periode.

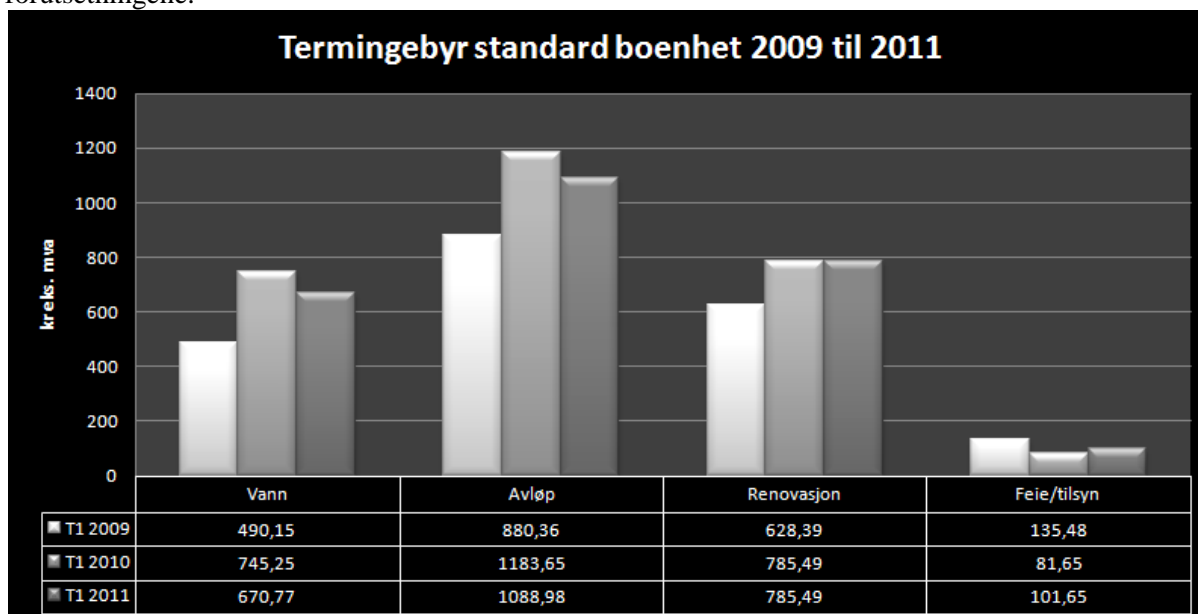
Endringene i gebyrgrunnlaget på eksisterende eiendommer er utført i henhold til Matrikkelregistrert informasjon. Dette har medført ettergivelse og/eller fakturering av gebyrer opp til 3 år tilbake, med forankring i foreldelsesloven § 2. Dvs. abonnenten har betalt for en tjeneste som ikke har blitt utført eller vice versa, hvilket har blitt tilbakebetalt eventuelt innkrevet.

Figur 2 Omsetningstall VARF 1. termin årene 2009, 2010 og 2011

På grunn av prisendringer i perioden mellom 2009 og 2011 medfører ikke automatisk høyere antall abonnenter høyere inntekter. I og med at området er selvfinansierende er det naturlig at inntekten ikke øker i takt med antall abonnenter. Flere abonnenter betyr flere til å dele utgiftene og dermed et utgangspunkt som tilsier at termingebyrene går ned. Men det er flere faktorer som spiller inn som kan

gjøre at dette ikke nødvendigvis blir resultatet. Investeringer i infrastruktur for vann og avløp eller endring av måten Agder Renovasjon fakturerer kommunene for utførte tjenester kan endre disse forutsetningene.

Figur 3 Gebyr nivå pr termin for standard enebolig, årene 2009, 2010 og 2011

Andre faktorer som spiller inn på 1. termin 2011 er avlesning av vannmålere. Ved avlesning av vannmålere i 2010, ble det ikke stipulert et forbruk på ikke-avleste vannmålere. Dette førte til at kunder ikke fikk fratrukk for innbetalt akonto for foregående år på sine fakturaer. Denne stipuleringen er foretatt ved vannmåleroppgjøret i år. Ved avlesning av vannmålere i år ble ikke-avleste vannmålere stipulert, hvilket er påkrevet i forhold til *Forskrift for vann- og avløpsgebyrer i Grimstad kommune § 8*. Dette førte til at innbetalt akonto for foregående år ble motregnet på fakturaen. Fratrukket vil ha betydning for omsetningstallene i form av en nedgang.

Årsaken til en noe større nedgang for vann kontra avløp skyldes at vi har mange jordbruksmålere i kommunen, med kun vannforbruk. Dette betyr flere fratrukk for vann kontra avløp på utsendte fakturaer.

Findus Norge AS er en kunde som i Grimstad kommune med stor utslagsgivende faktor for omsetningen av vann og avløp. I 2010 la de om produksjonen og reduserte sitt vannforbruk med 50 %, hvilket da også gjelder avløp. Dette førte til en tilbakebetaling på kr 692.917,- på 1. termin 2011, mens de ved 1. termin 2010 fikk faktura pålydende kr. 653.955,- Beløpene viser klart og tydelig hvilken innvirkning dette har hatt på omsetningstallene.

Prosjektorganisering og dimensjonering

Prosjektet ble startet i januar 2010 med en styringsgruppe bestående av kommunalsjef for teknisk sektor og økonomisjef. Prosjektgruppa har bestått av en prosjektleder og tre 100 % stillinger som prosjektmedarbeidere. Leder for prosjektet har rapportert til styringsgruppa, og finansieringen har vært dekket av VARF budsjettene.

Ved gjennomgang av status i prosjektet 30.06.10 besluttet styringsgruppa å videreføre prosjektet ut året, dog med kun to prosjektmedarbeidere i 100 % stilling, ettersom feiemodul var sjekket ut av prosjekt som nå ble ivarettatt gjennom daglig drift av feierne selv.

Prosjektet ble avsluttet 31.12.10, men to 100 % stillinger ble vedtatt videreført til arbeid i daglig drift. Dette har vært med på å kvalitetssikre jobben vi gjør videre med kommunale eiendomsgebyrer.

Viktige erfaringer

Vi har gjort mange erfaringer underveis i prosjektet. Vi har sett at det er behov for revisjon av forskrifter knyttet til VARF-området. Dette er nå igangsatt. Vi har også sett behovet for å dokumentere arbeidsprosessene knyttet til daglig drift av kommunale eiendomsgebyrer, dette har vi nå dokumentert.

Vi har også sett at det er viktig å få på plass gode rutiner som sikrer den automatiske datafangsten mellom ulike enheter i kommunen. Dette påvirker igjen grunnlagene til de kommunale eiendomsgebyrene på de enkelte gårds- og bruksnummer.

Prosjektet har også brukt mye tid på å kvalitetssikre implementering av nytt forsystem for vedlikehold av grunnlagene til alle eiendommene. Det er lagt ned mye ressurser i avslutningsfasen av ”powel” prosjektet, og vi hadde ikke kommet i mål på samme måte som i dag hadde det ikke vært for kompetansen til prosjektmedarbeidere i ryddeprosjektet, deres innsikt til å se sammenhenger mellom forskjellige prosesser som igjen er med på å påvirke grunnlagene til enhver eiendom i kommunen har vært uunnværlig. Innsatsen som ble lagt ned her har vært formidabel. Dette i tillegg til daglig drift og rydding i registre krever stor grad av tålmodighet, motivasjon og ikke minst kompetanse for faget.

Avslutning

Daglig drift av kommunale eiendomsgebyrer er flyttet til Faktura- og gebyrseksjonen under økonomiavdelingen i Grimstad kommune. Fagsystemet sikrer automatisk datafangst mellom fagmoduler og enheter i kommunen, som igjen danner grunnlag for faktura. Ved en organisering under økonomiavdelingen får vi også satt utfakturering av terminene mer i sammenheng med de andre økonomiske prosessene i kommunen, og kvalitetssikret dette på en helt annen måte enn tidligere.

Vi har også sett nytteverdi av et tett samarbeid med eiendomsskattekontoret og eiendomsskattekonulenten der. Viktig og nødvendig informasjon omkring eiendommer er hentet ut fra et velorganisert eiendomsskattearkiv.

På mange måter har vi klart å nå de overordnede målene i prosjektet, samtidig som vi har sikret oss kompetansen fra prosjektet videre i daglig drift. Videre har vi fått til en god arbeidsdeling i forvaltning av kommunale eiendomsgebyrer mellom kommunaltekniske tjenester og gebyr- seksjonen.

14. Tema: Kommuneproposisjonen for 2012

I kommuneproposisjonen for 2012 varsler regjeringen det økonomiske opplegget for kommunene til neste år og gir korrigeringer for inneværende år. Kommunesektoren får mellom fem og seks milliarder kroner i samlet inntektsøkning. Av dette utgjør veksten i frie inntekter for primærkommunene cirka 3,75 milliarder kroner. Utgifter som følger av befolkningsutviklingen alene utgjør en stor andel av dette beløpet, og den kan bli høyere enn det regjeringen anslår. Det er også usikkert hvor stor økningen i pensjonsutgiftene blir for kommunesektoren. I tillegg vil det ble overført 5 milliarder kroner i forbindelse med samhandlingsreformen i 2012

Revidert nasjonalbudsjett 2011

I revidert nasjonalbudsjett får kommunene om lag en milliard kroner mer i skatteinntekter enn det regjeringen la til grunn da statsbudsjettet ble lagt fram. Ut fra inntektssystemets relative fordeling utgjør dette 4 mill kroner i økt skatt for Grimstad kommune i 2011. Denne skatteøkningen samsvarer godt med kommunens egne tall som viser at kommunen har en merinntekt på 5,7 mill kroner per 1. kvartal 2011. Det er verd å merke seg at dette er en engangseffekt knyttet til omleggingen av inntektssystemet fra 2011 med reduksjon i kommunens skatteandel på 5 prosentpoeng fra 45 til 40%.

Lønnsveksten i norsk økonomi er oppjustert i revidert nasjonalbudsjett. Lønnsoppjøret i kommunesektoren er nå beregnet til å bli 4,25%. I statsbudsjettet var det budsjettert med 3,25% i lønnsøkning. Merutgiften knyttet til endret lønnsoppjør på et prosentpoeng er beregnet til to milliarder kroner for kommunesektoren. Ut fra inntektssystemets relative fordeling utgjør dette 6,6 mill kroner i merutgifter til lønnsoppjøret for Grimstad kommune i 2011.

Økningen i skatteinntektene ser regjeringen i sammenheng med lønnsoppjøret og noen andre kompensasjoner slik at kommunene totalt får en økonomisk merbelastning på 0,6 milliarder kroner i 2011. Grimstad kommunes andel av denne belastningen utgjør 2,1 mill kroner 2011. Rådmannen i Grimstad er bekymret for denne løsningen. Det er tydelig at kommunen får en utfordring i 2011 på ca 2,1 mill kroner. I 2012 vil hele effekten av lønnsoppjøret på 6,6 mill kroner finansieres uten tilføring av midler, siden finansieringen i 2011 var knyttet til en engangseffekt av omlegging av inntektssystemet fra 2011. Det er videre varslet en renteøkning som vil føre til økte renteutgifter.

Samhandlingsreformen fra 2012

Målet med samhandlingsreformen er å bedre samhandlingen mellom spesialisthelsetjenesten og kommunene. Hensikten er å bedre tilbudet til pasientene og bedre folkehelsen. Dette gjøres med:

- Ny lov om kommunale helse- og omsorgstjenester
- Ny folkehelselov
- Nasjonal helse- og omsorgsplan 2011-2015

I tillegg legges det inn økonomiske virkemidler til finansiering av samhandlingsreformen på 5 milliarder kroner over inntektssystemet. Dette skal benyttes til finansiering av spesialisthelsetjenesten innen for:

- Kommunal medfinansiering for somatisk behandling. Kirurgi, fødsler, nyfødte barn og pasient behandling med kostbare biologiske legemidler er unntatt finansieringsordningen.
- Økonomisk ansvar for pasienter som er klar for utskrivning fra sykehusene fra dag én

Det er beregnet at Grimstad kommunes andel av midlene til reformen (5 milliarder kroner) utgjør 19,0 mill kroner. Det er ikke lagt inn økonomiske virkemidler til folkehelsearbeid i 2012. Det legges opp til en kommunal plikt til å etablere et døgnoppholdstilbud til øyeblikkelig hjelp i kommunene fra 2016. Det legges opp til en gradvis opptrapping og det gis tilskudd til denne driften i opptrappingsperioden.

Nytt valgfag i ungdomsskolen fra høsten 2012

Det legges opp til to skoletimer valgfag i uken per årstrinn i ungdomsskolen. Endringen innføres gradvis. Innføres for 8. trinn i 2012. Det tas sikte på en innføring i 9. trinn i 2013 og 10. trinn i 2014.

15. Sektor: Kultur og oppvekst

Sektorleder: Bjørn Kristian Pedersen

Tall i tusen kroner	Resultater per 1. kvartal 2011				Årsprogn. regnskap	Års budsjet	Års-avvik	%
	Regnskap	Budsjett	Avvik	%				
Inntekter	-17 263	-16 032	1 231	8	-95 558	-95 558	0	0
Netto lønn	79 334	79 988	254	0	295 502	295 502	0	0
Andre utgifter	38 461	34 750	-3 710	11	169 742	169 742	0	0
Netto utgift	100 931	98 706	-2 225	2	369 686	369 686	0	0

Personaldata	Resultater hittil i år per 1. Kvartal			
	2011	2010	Endring	%
Faste årsverk	460,7	442,4	18,3	4
Brutto årsverk	557,0	558,3	-1,3	0
Nærværs- %	91,9	92,3	-0,4	-

Aktivitetsdata	Resultater hittil i år per 1. Kvartal			
	2011	2010	Endring	%
Grunnskole				
Antall elever	2878	2870	8	0,3
Spesialund.ped	24060	23413	647	2,7
Spesialund.ass	52047	55440	-3393	-6,1

Rapporterte aktivitetsdata for grunnskolen pr. 1. kvartal 2011 er sammenlignet med aktivitetsdata fra GSI (grunnskolens informasjonssystem) pr. 1. oktober 2010. Aktivitetsdata for Langemyr skole er ikke inkludert tabellen.

Aktivitetsdata	Resultater hittil i år per 1. Kvartal			
	2011	2010	Endring	%
Barnehage				
Barn på heltid	216	219	3	-1
Barn på deltid	54	43	11	26
Barn 3-5 år	174	184	10	-5
Barn 1-2 år	98	78	20	26
Sum barn	270	262	8	3

Kultur- og oppvekstsektoren består av 19 tjenesteenheter hvorav fem barnehager og ni grunnskoler i tillegg til Kvalifiseringstjenesten, Langemyr skole, Veilednings- og utviklingstjenesten, Kultur-tjenesten og Bibliotek-tjenesten. Sektoren har en samlet merforbruk pr. 1. kvartal på 2,2 mill kroner i forhold til budsjett. I 2010 var merforbruket etter 1. kvartal 0,9 mill kroner mens resultater for hele året ble 2,8 mill kroner bedre enn budsjettet.

Vurdering av resultatoppnåelse i forhold til resultatmål for 2011:

Skole: Alle grunnskolene deltar i leseprosjekt i regi av Pedagogisk senter i Kristiansand. Prosjektet avsluttes til sommeren. Tre av grunnskolene deltar i det nasjonale prosjektet Vurdering for læring. Prosjektet avsluttes til nyttår. To av ungdomsskolene deltar i nasjonalt prøveprosjekt om Arbeidslivsfag. Fem lærere er fra høsten påmeldt til videreutdanning i matematikk (4) og i spesialpedagogikk (1). Plan for kompetanseutvikling 2011/2012 ble vedtatt av kommunestyret i mai. Det har vært gjennomført et prosjekt for å vurdere norm/minstestandard i skolene for ressurs til ledelse og ulike funksjonsstillinger. Anbefalingen legges fram for Tjenesteutvalget i juni. Det er iverksatt en prosess for å fastsette flere resultatmål for grunnskolen. Anbefalingene til nye resultatmål legges fram for Tjenesteutvalget i august.

Et prosjekt for å kartlegge årsakene til spesialundervisning og bedre balansen mellom tilpasset opplæring og spesialundervisning vil starte opp over sommerferien. Brukerundersøkelse i grunnskolen er gjennomført og vil bli lagt fram for Tjenesteutvalget i juni. Lokale tilsyn er gjennomført på Eide skole og Holviga skole våren 2011. Tilsynene i 2011 har spesialundervisning og elevenes skolemiljø som hovedtema.

Barnehage: Grimstad har full barnehagedekning. Alle barn med rett til barnehageplass for tilbud om plass. Arbeid med barnehagebehovsplan starter opp i andre kvartal og vil bli fullført i løpet av året. Kommunestyret vedtok 2. mai 2011 kommunale retningslinjer for tilskudd til private barnehager og tilskuddsatser for 2011. Kompetanseplan for barnehager for 2011/2012 ble vedtatt av Tjenesteutvalget i april. Planen rulleres hvert år. Kursrekke for barnehageassistenter ble gjennomført første kvartal. Ny kursrekke vil bli gjennomført til høsten dersom vi får kompetansemidler fra fylkeskommunen. Fire styrerforum for barnehageledere er planlagt gjennomført i løpet av 2011. Felles fagdag for barnehager og skoler ble gjennomført i mars med tema *De stille barna*. Tilsyn etter barnehageloven ble gjennomført i fem barnehager første kvartal. Målet er å gjennomføre ytterligere 5-10 tilsyn i løpet av året.

Kultur og bibliotek: Markedsføring av Grimstad som turistby skjer i samarbeid med VisitSørlandet etter vedtak i kommunestyret. Produktutvikling av reiselivsmessig infrastruktur pågår fortløpende. Ny folder om Grimstadskjærgården er utarbeidet og skilting til heiene pågår. Strategisk plan for Dikternes by er iverksatt i regi av Grimstad Bys Museer, kfr. eget vedlegg med kvartalsrapport for museet. Kulturlørdagene på Fagskolen er gjennomført hver måned i samarbeid med Dahlske videregående skole og frivillige organisasjoner. Oppussingen av biblioteket i Storgaten ble neste slutført i første kvartal. Biblioteket har slutført kasseringsprosessen for bøker og vil fra nå av kassere jevnlig med like stor avgang som tilvekst. Arbeidet med formidlingsplan for litteratur er iverksatt. Bibliotekets dataprogram er fornyet og IKT-modul for fjernlån av bøker er tatt i bruk.

Voksenopplæring og integrering: Undervisningspersonalet i voksenopplæringen deltar i et program for kompetanseheving i samarbeid med Fylkesmannen og IMDI. Samarbeidet med LINK asylmottak for videreutvikles gjennom jevnlig samarbeidsmøter. Ordningen med overføring av introduksjonsprogrammet for flyktninger til NAV er under evaluering. Evaluering av ny organisering av ny organisering av Kvalifiseringstjenesten er gjennomført i samarbeid med tillitsvalgte. Kvalifiseringstjenesten er lokalisert i lokalene til tidligere Frivoll videregående skole. Leiekontrakten med Aust-Agder fylkeskommune går ut ved årsskiftet 2011/2012. Videre leie eller kjøp må avklares.

Tiltak:

Grimstad kommune har lavere driftskostnader pr. elev i grunnskolen enn sammenlignbare kommuner mens ressursbruken til elever med vedtak om spesialundervisning er høyere enn i sammenlignbare kommuner. For å få et mer likeverdig opplæringstilbud for *alle* elever, vil alle vedtak om spesialundervisning fra høsten 2011 bli redusert med om lag 10% i forhold til anbefalingen fra PP-tjenesten. Et prosjekt for å kartlegge årsakene til spesialundervisning og bedre balansen mellom tilpasset opplæring og spesialundervisning vil starte opp over sommerferien.

Oppfølgingsmøter mellom kommunalsjef, økonomiavdeling og enhetsleder startet opp i februar og vil bli gjennomført månedlig.

Kostnadene til skoleskyss var høyere i 2010 enn i 2009. Antall elever med skoleskyss økte betydelig fra skoleåret 2009/2010 til skoleåret 2010/2011. Årsakene til dette er ikke åpenbare og det vil bli igangsatt et arbeid for å få fram årsaker og eventuelt avdekke mangler i grunnlaget for beregning av skoleskysskostnadene.

Grunnskolene gjennomfører ulike kostnadsreducerende tiltak; endringer i spes.ped.undervisningen mot mer kursrelatert undervisning, begrensninger på innkjøp av undervisningsmateriell og utstyr, reduksjon i antall kontaktlærere, reduserte godtgjørelser til funksjoner som IKT-rådgiver, spes.ped.koordinator, teamledere og bibliotek, ytterligere redusert vikarbruk, reduksjon i årsverk for pedagoger og miljøarbeidere. Det vises til regnskapsrapport for den enkelte enhet for ytterligere dokumentasjon.

Kommentarer:

Skole: De ni grunnskolene har et samlet merforbruk etter første kvartal på 2,6 mill kroner. Seks skoler har merforbruk og tre skoler har mindreforbruk. Flere av skolene har imidlertid utestående refusjoner fra NAV og for gjesteelever fra andre kommuner m.m. Det reelle merforbruket etter første kvartal er derfor mindre enn regnskapstallene viser. Årsprognosen vil være at flere av skolene kommer til å ha problemer med å levere regnskap i balanse til tross for gjennomførte og planlagte innsparingstiltak.

Grimstad kommune har lavere driftsutgifter og lavere lærertetthet enn sammenlignbare kommuner. I følge foreløpige KOSTRA-tall for 2010 er antall elever pr. lærer i Grimstad svært høyt og høyere enn i 2009. Antall elever pr. undervisningsårsverk i Grimstad er 14,4 mens gjennomsnittet for Aust-Agder er 12,6 og for landet 12,5 elever pr. undervisningsårsverk. Antall årsverk med assistent/miljøarbeider i Grimstadskolene har imidlertid økt noe de siste årene.

En gjennomgang av skolenes ressurser høsten 2010 viser at flere skoler ikke lenger klarer å oppfylle prinsippet om 18 seksåringer pr. lærer fordi de må dekke opp et minimum lærertimer på øvrige årstrinn. Manglende ressurser til delingstimer/styrkingstimer skaper økt behov for ressurser til spesialundervisning. Skolenes driftsutgifter til inventar, utstyr og undervisningsmateriell er også lavere i Grimstad enn i sammenlignbare kommuner. Etter budsjettreduksjoner på 3,0 mill kroner i 2010 og ytterligere 3,0 mill kroner i 2011, er skolenes ressursituasjon mer utfordrende i 2011 enn på flere år til tross for at det i budsjettet for 2011 er kompensert for elevveksten siste skoleår med 1,5 mill kroner og at både sektorledelsen og PP tjenesten vil bli styrket med ett årsverk hver i løpet av sommeren. Flere skoler melder om at det er vanskelig å få timeplankabalen til å gå opp fra høsten og at dette vil gå ut over undervisningstilbudet til elevene.

2011 er det første hele året der skolenes budsjetter er fordelt etter den nye ressursfordelingsmodellen. Modellen fordeler ressursene til skolene etter fem objektive kriterier (pr. skole, pr. elev, pr. elev med ekstra norskopplæring, pr. elev med stort behov for spesialundervisning, samt kompensasjon for redusert undervisningstid for eldre lærere). Hensikten med modellen er å fordele ressursene mellom skolen på en mest mulig rettferdig måte. Det er viktig å holde fast med modellen samtidig som den evalueres forløpende og at forholdet mellom de ulike kriteriene eventuell justeres ved behov. Det er imidlertid også viktig å være klar over at en fordeling av budsjettmidler etter en slik modell må ta høyde for at enkelte, større forskjeller mellom skolene kan måtte håndteres utenfor modellen. Dette må være unntaksvis. I Grimstad kan eksempler på slike ulikheter være at små skoler kan ha et betydelig lavere antall elever pr. trinn enn store skoler og at enkelte skoler kan ha en vesentlig større andel av timer til spesialundervisning enn andre skoler. Det siste vil etter modellen medføre at ressursene til elever uten spesialundervisning blir forholdsmessig lavere.

I grunnskolen eks. Langemyr skole er antall årstimer med pedagog til elever med vedtak om spesialundervisning økt med 2,7% i første kvartal, mens antall årstimer med assistent/miljøarbeider er redusert med 6,1% i samme periode.

Av grunnskolene er det sannsynligvis Frivoll skole, Eide skole, Holviga skole og Fjære ungdomsskole som vil ha de største økonomiske utfordringene innværende år. Etter den nye ressursfordelingsmodellen skal Fjære ungdomsskole redusere 2011-budsjettet med 2,4 mill kroner i forhold til 2010-budsjettet. Skolen har i tillegg mange elever med vedtak om spesialundervisning. Frivoll skole har også overvekt av elever med vedtak om spesialundervisning. Eide skole har fått sitt budsjett redusert med 1,5 mill kroner fra 2010 til 2011. Skolen har 120 elever som gir et gjennomsnitt på 17 elever pr. klassetrinn. Ressursene til skolene fordeles i hovedsak pr. elev og få elever pr. trinn gir forholdsvis

større utfordringer for små skoler. Holviga skole har også en økning i antall elever med vedtak om spesialundervisning. Elevvekst på åttende trinn medfører at skolen må dele trinnet med tilhørende økte kostnader.

Langemyr skole har 38 elever våren 2011 hvorav 20 er fra Grimstad kommune hvorav 16 går full tid på Langemyr mens fire elever har en delt løsning hvor de går delvis på Langemyr og delvis på sin hjemmeskole. Til høsten har ytterligere fire elever søkt om å gå på Langemyr skole, mens bare én elev går over i videregående skole. Kostnadene til Grimstad kommunes elever på Langemyr er budsjettert på fellesområdet til Kultur- og oppvekstsektoren. Fellesområdet hadde i 2010 et merforbruk på kr. 700 000,- relatert til Langemyr skole. Det er ikke budsjettert med flere elever i 2011 enn i 2010 og det vil måtte vurderes om det må settes et øvre tak på antall elever fra Grimstad kommune på Langemyr skole. Ved årsskiftet 2009/2010 hadde Langemyr skole et akkumulert underskudd på 4,0 mill kroner. I løpet av 2010 ble dette redusert med 1,0 mill kroner. Skolens intensjon er å redusere det akkumulerte underskuddet med ytterligere 2,0 mill kroner i løpet av 2011. Regnskapsmessig vil Langemyr skole komme ut i balanse med årets slutt.

Kvalifiseringstjenesten må iverksette betydelig innsparingstiltak for å ha mulighet til komme ut med økonomisk balanse i 2011. Det positive regnskapsresultater etter 1. kvartal skyldes i hovedsak at periodiseringen av integreringstilskuddet er problematisk å få riktig da flyktningene bosettes på ulike tider av året uten at dette er kjent når budsjettet settes opp. Etter første kvartal er det inntektsført forholdsmessig mer integreringstilskudd enn det som er budsjettert. Etter første kvartal har kvalifiseringstjenesten for høye lønnsutgifter selv når manglende sykepenge- og fødselsrefusjoner er hensyntatt. Tjenesten må redusere antall årsverk.

Barnehage: De fem kommunale barnehagene har et samlet merforbruk på kr. 190 000,- etter første kvartal. Tre barnehager har små merforbruk og to barnehager har små mindreforbruk. Etter første kvartal 2010 hadde de fem barnehagene et samlet merforbruk på kr. 170 000,-. Også da hadde tre av barnehagene merforbruk mens to hadde mindreforbruk. Regnskapet for 2010 viste at alle de fem kommunale barnehagene hadde positive resultater og bidro til at sektoren også samlet fikk et positivt regnskapsresultat. De kommunale barnehagene har tilnærmet samme budsjettnivå i 2011 som i 2010. Barnehagene vil komme ut i balanse ved årets slutt, men det kan ikke påregnes at de kan bidra med et betydelig mindreforbruk som i 2010. Barnehagene må i 2011 få anledning til å drive etter vedtatt budsjett i 2011, i 2010 ble de i stor grad overstyrt av kommunalsjef.

Første kvartal 2011 går 1 332 barn i barnehagene i Grimstad. Om lag 40 barn får spesialpedagogisk hjelp etter opplæringsloven og barnehageloven. De siste årene er antall barnehagebarn med nedsatt funksjonsevne økende og flere barn har et stort hjelpebehov. Veilednings- og utviklingstjenestens budsjett til spesialpedagogisk hjelp i private og kommunale barnehager er økt med 1,5 mill kroner for å ivareta volumøkningen av barn med nedsatt funksjonsevne. Til sammen er det budsjettert med 10,5 mill kroner til barnehagebarn med nedsatt funksjonsevne i private og kommunale barnehager.

2. mai 2011 behandlet kommunestyret satser for tilskudd til private barnehager. Ordinære private barnehager får et driftstilskudd på kr. 156 966,- for små barn og kr. 74 538,- for store barn. Kapitaltilskuddet til de samme barnehagene er kr. 7 800,- pr. heltidsplass. Driftstilskuddet til private barnehager beregnes ut fra budsjettert kostnadsnivå i de kommunale barnehagene. Siden de kommunale barnehagene i Grimstad drives rimeligere enn landsgjennomsnittet, kan kommunen gi lavere tilskudd til private barnehager enn de nasjonale gjennomsnittssatsene. Dersom regnskapstallene for 2011 viser at kommunens kostnader til drift av egne barnehager er høyere enn budsjettert, skal også de private barnehagene få økt sitt tilskudd tilsvarende.

Etter første kvartal ser det ut til at barnehageområdet samlet skal kunne komme ut i økonomisk balanse ved årets slutt. Her er imidlertid usikkerhet m.h.t avsatte budsjettmidler til barn med nedsatt funksjonsevne og i forhold til avsatte budsjettmidler for å håndtere økt barnetall gjennom året.

Kultur- og bibliotekstjenesten: Begge tjenesteområdene vil komme ut i nærheten av økonomisk balanse ved årets slutt. Før øvrig vises til egne regnskapsrapporter for tjenestene.

Totalt for Kultur- og oppvekstsektoren er prognosen ved årets slutt at sektoren kan få et merforbruk på mellom to og tre millioner kroner selv med de innsparingstiltakene som er skissert og som fremgår av

sektor- og enhetsrapportene. Det er driften av skolene inkl. skoleskyssen som medfører de største utfordringene.

Brutto årsverk i Kultur- og oppvekstsektoren er redusert med 1,3 årsverk fra 1. kvartal 2010 til 1. kvartal 2011. I samme tidsrom er antall barn både i grunnskole, barnehage og voksenopplæring økt. Det vises til enhetsrapportene for mer informasjon.

Sykefraværet i Kultur- og oppvekstsektoren har økt marginalt fra 7,7% til 8,1% fra 1. kvartal 2010 til 1. kvartal 2011. Det vises til enhetsrapportene for mer informasjon om årsak og tiltak.

16. Sektor:Helse og sosial

Sektorleder: Bente Somdal

Tall i tusen kroner	Resultater per 1. kvartal 2011				Årsprogn. regnskap	Års budsjet	Års-avvik	%
	Regnskap	Budsjett	Avvik	%				
Inntekter	-8 501	-9 121	-620	-7	-55 652	-55 652	0	0
Netto lønn	79 086	80 120	1 034	-1	301 796	301 796	0	0
Andre utgifter	24 550	16 777	-7 773	46	71 990	71 990	0	0
Netto utgift	95 135	87 776	-7 359	8	318 134	318 134	0	0

Personaldata	Resultater hittil i år per 1. kvartal			
	2011	2010	Endring	%
Faste årsverk	373,0	352,8	20,2	6
Brutto årsverk	502,8	486,3	16,5	3
Nærværs- %	90,1	89,0	1,1	-

Aktivitetsdata	Resultater hittil i år per 1. Kvartal			
	2011	2010	Endring	%
Hjemmetj.				
Brukerrettet tid	24 353	25 260	-907	-4
Antall brukere	680	658	22	3

Helse- og sosialsektoren består av 12 enheter der fire enheter tilhører hjemmetjenesten, to institusjoner (Feviktun og Frivolltun), Bestillerenheten inkl. Fag- og utviklingsavdelingen (FoU-avd.), Sosial- og barnevern, Helsetjenesten, Boveiledertjenesten, Kjøkkentjenesten og NAV-kommune.

Vurdering av resultatoppnåelse i forhold til resultatmål for 2011:

Sektoren har søkt Fylkesmannen om midler til utarbeidelse av Plan for aktive helse- og omsorgstjenester. Søknaden ble avslått. Det er vanskelig å se at det er mulig å gjennomføre planarbeidet uten bistand på personalsiden. Det ses på mulighetene for intern bistand.

Ressursavdelingen på Frivolltun (forsterket skjermet enhet) åpner 1. september 2011. Feviktun har frigjort to årsverk som skal overflyttes Frivolltun. De andre årsverkene skal hovedsakelig frigjøres på Frivolltun og dette arbeidet pågår.

Filmen ”Sammen”, som ble lansert i september 2010, er solgt til over 90 kommuner. Kommunene bruker filmen i utvikling av egne tjenester innen lindrende omsorg, og det er vi stolte av! Fortsatt kommer det bestillinger fra nye kommuner. I regi av Utviklingssenter for sykehjem er det søkt Helsedirektoratet om midler til ytterligere kompetanseutvikling og til å videreutvikle tverrfaglig samarbeid innen lindrende omsorg.

Utviklingssenter for hjemmetjenester har søkt Helsedirektoratet om midler til rehabiliteringsprosjekt. Det trengs mer ressurser og kompetanse bredt i sektoren for å få til et systematisk arbeid rettet mot rehabilitering av hjemmeboende. FoU-avd., Berge Gård rehab., Bestillerenheten og Fysio- og ergoterapitjenesten samarbeider innen dette området. I tillegg skal hjemmetjenesten på Fevik være en ”forsøksenheter” for rehabiliteringstilbud til hjemmeboende. Ergoterapitjenesten ble styrket med 50 % stilling i budsjett for 2011 og stillingen er besatt.

Arbeidet med etisk kompetanseheving fortsetter. Kommunen får ikke tilført midler til arbeidet lenger, men det videreføres i det daglige arbeidet.

I budsjett 2011 ble det vedtatt innkjøp av to nye minibusser til transport til dagsentrene for eldre. Bussene er kjøpt inn og leveres over sommeren.

Dagsenteret i Boveiledertjenesten må ut av sine lokaler 1. juli. Dersom nødvendige avtaler faller på plass flytter dagsenteret midlertidig inn på Dømmesmoen. Lokalene er godt egnet og personalet er fornøyd med en slik løsning. Kostnaden ligger innenfor budsjett.

Prosjekt vedrørende gjennomgang av Boveiledertjenesten er igangsatt. Det er kommunestyrevedtak på at tjenesten skal gjennomgås og det er krav om innsparing på 2 375 000 kr i 2012 og ytterligere 2 375 000 kr i 2013. Det er sektoren selv som gjennomfører prosessen og hovedoppgaven for gjennomføring ligger i Boveiledertjenesten. Det er vanskelig å frigjøre personalressurser til prosjektet. Forslag til mulige tiltak skal foreligge i forkant av budsjettprosessen høsten 2011.

Prosjektet "Rus i småbarnsfamilier" har høy aktivitet. Prosjektet er et samarbeid mellom barnehagetjenesten, skole, helsesøster- og jordmortjenesten, psykisk helse, familiesenteret, fysio- og ergoterapitjenesten, sosialtjenesten, barnevernstjenesten og det nasjonale kompetansesenteret for rusfeltet - Borgestadklinikken. Innholdet i prosjektet er kompetanseheving og utarbeidelse av gode rutiner og god praksis for å komme tidlig inn med tjenester til disse barna og familiene. Jordmortjenesten ble økt med 20 % stilling i budsjettet for 2011 og hun har økt stillingen fra 40 % til 60 %.

Arbeidet med forslag til modell for Familiens hus pågår. Innspill fra alle aktuelle tjenesteområder bearbeides og prosessen fortsetter utover våren. Forslag til modell legges frem i sak for kommunestyret over sommeren.

Det ble søkt Fylkesmannen om fire nye stillinger til barnevernstjenesten. Begrunnelsen for søknaden var lav bemanning, spesielt mange omsorgsovertakelser i 2010 og at halvparten av fylkets fosterhjem ligger i Grimstad. Det er positivt at Grimstads innbyggere stiller opp for barn som trenger fosterhjem, men det fører også til ekstra utfordringer for barnevernet og kommunale helsetjenester. Resultatet av søknaden ble midler til 1,5 nye stillinger til barnevernet. Det var skuffende at tilskuddet ikke ble større. Ansettelse er i sluttfasen.

Ungdomsboligene i Myråsen er ferdigstilt og beboere har flyttet inn. Miljøtjeneste tilknyttet boligene er på plass i 50 % stilling finansiert av midler fra Fylkesmannen.

Kvalifiseringsprogrammet (KVP) har klar målsetting om folk i arbeids- eller utdanningsaktivitet. KVP ble underlagt ny finansieringsordning for 2011 ved at det statlige tilskuddet gikk inn i kommunens rammetilskudd. Staten reduserte bevilgningene til KVP og det medførte en reduksjon i antall deltakere i KVP fra 42 i 2010 til 36 i gjennomsnitt for året i 2011. NAV reduserer nå antall deltakere i programmet i henhold til økonomisk ramme. NAV har fokus på de unge og har en klar målsetting om jobb- eller utdanningsaktivitet for denne gruppen.

Tiltak:

Kvartalsrapporten viser at områdene med de største økonomiske utfordringene er NAV, Sosial- og barnevern og enhetene i hjemmetjenesten. Nedgang i aktivitet i hjemmetjenesten har bidratt til et mindreforbruk på lønn på 1 mill. kroner for sektoren 1. kvartal. Dette følges tett opp og det jobbes for ytterligere mindreforbruk på lønn. Konklusjoner i ressursstyringsprosjektet skal tas i løpet av mai og tiltak for å redusere utgiftene vil umiddelbart iverksettes. Målet er at pleie- og omsorg skal gå i balanse, men kjøp av privat omsorgsplass til dement bruker er en ekstra utgift som medfører risiko for merforbruk.

Sosialtjenesten har redusert bemanningen i miljøtjenesten med to årsverk for å redusere utgiftene i enheten. På årsbasis vil det gi en innsparing på ca. 700 000 kr.

Det skal startes en prosess for å gjennomgå Sosial- og barnevernstjenesten når det gjelder ressursituasjon og oppgaver. Arbeidet starter umiddelbart. Kostnadene øker når det gjelder kjøp av

private omsorgsplasser til rusmisbrukere og til fosterhjem og andre tiltak i barnevernstjenesten. På bakgrunn av gjennomgangen av ressursituasjonen og oppgavene vil det bli igangsatt tiltak for å redusere kostnadene.

NAV gjennomgår kriteriene for å innvilge økonomisk sosialhjelp. Kostnaden til økonomisk sosialhjelp er på et for høyt nivå i forhold til budsjett. Det vil bl.a. ikke lenger gis støtte til personer som bor på rom i foreldrenes hus. Det ses også på om brukerne er på de rette stønadsordningene. NAV vil også gjennomgå en prosess når det gjelder ressursituasjon og oppgaver, arbeidet vil i stor grad gå parallelt med prosessen i Sosial- og barnevernstjenesten.

Det ses på mulighetene for å utvide aktivitetstilbud på Jobbsentralen ved økt tilskudd fra staten. Det kan bidra til å begrense utbetalinger til økonomisk sosialhjelp. Jobbsentralen er viktig med tanke på at folk skal delta aktivt i arbeid. Jobbsentralen leverer gode resultater og NAV stat vil fortsatt gi støtte til "Klart du kan" som er et prosjekt der deltakerne tilbys jobbetilbudet aktivitet. Resultatene i prosjektet er så gode at det er mulighet for at tilskuddet vil øke. Da kan arbeidstilbudet utvides.

Stillinger i sektoren holdes vakante dersom mulig, for å spare på lønnsutgifter.

Kommentarer:

Sektoren har et merforbruk på 7,4 mill. kroner etter første kvartal. De manglende inntektene er primært statlige refusjoner. Det er et mindreforbruk på lønn hovedsakelig i pleie- og omsorg. De økte utgiftene er økonomisk sosialhjelp, utgifter til fosterhjem, kjøp av private omsorgsplasser (rus og demens). Det resterende skyldes feilføringer som er rettet opp etter at regnskapet ble lukket for 1. kvartal samt avvik i forhold til periodisering og regnskapstall.

Under utarbeidelsen av budsjettet for 2011 førte sykdom i økonomiavdelingen til en uheldig situasjon for sektoren. Lite personalressurser medførte at den planlagte omfordelingen av budsjett etter omorganiseringen i hjemmetjenesten, ikke ble rettet opp. Budsjettene for de fire enhetene i hjemmetjenesten og til dels Bestillerenheten er derfor ikke riktige når det gjelder fordeling av budsjettmidler mellom enheten, og plassering av enkelte budsjettposter. Det er også usikkerhet vedrørende periodisering både i hjemmetjenesten og i flere andre enheter. Dette jobbes det fortløpende med, men det er fremdeles utfordringer vedrørende tilstrekkelig personalressurser.

Pleie- og omsorg: Ressursstyringsprosjektet i pleie- og omsorg pågår. Enhetene gjennomgås med tanke på aktivitet sett opp mot bemanning. Bakgrunnen for gjennomgangen er at pleie- og omsorg hadde et merforbruk i 2010 på ca. 4 mill. kroner. I starten av 2011 var det planlagt for høy aktivitet i hjemmetjenesten og det ble umiddelbart tatt grep for å redusere utgifter. Et mindreforbruk på lønn 1. kvartal er bl.a. et resultat av dette. De fire hjemmetjenesteenhetene, institusjonene og Bestillerenheten må fremdeles ses i sammenheng når det gjelder økonomisk resultat. En utfordring i hjemmetjenesten er kjøp av en privat omsorgsplass til en dement bruker. Det er en utgift på 1,4 mill. kroner på årsbasis som regnskapsføres på Hjemmetjenesten Frivoll ute.

NAV: NAV har store utfordringer og ligger an til et merforbruk på årsbasis på 3-4 mill. kroner med dagens aktivitet. Den forventede effekten etter NAV-reformen som medførte reduksjon av budsjetttrammen med 2 mill. kroner for 2010, har ikke slått til. Det er et merforbruk på 0,9 mill. kroner på økonomisk sosialhjelp 1. kvartal. Reduksjon i antall deltakere på KVP kan medføre en ytterligere økning i økonomisk sosialhjelp. Staten reduserte bemanningen i NAV i 2010 og endringene det medførte i partnerskapsavtalen innebærer en større kommunal andel av utgiftene. Det utgjør en økt husleie- og lønnskostnad i overkant av 0,6 mill. kroner i 2011.

Sosial- og barnevernstjenesten: Enheten ligger an til et merforbruk på 3-4 mill. kroner på årsbasis med dagens aktivitet. Tjenesten avslår flere søknader om privat omsorg, disse blir i mange tilfeller omgjort i klientnemnda eller av Fylkesmannen. Det ligger an til et merforbruk på 2 mill. kroner på kjøp av privat omsorg på årsbasis. Brukerne har rett på omsorgstilbud mens de venter på behandlingsplass i Spesialisthelsetjenesten, dersom de ikke kan ta omsorg for seg selv. Ventetiden på statlig tilbud kan

være opptil ett år. Meldinger til barnevernet er økende. Utgifter til oppfølging av meldingene samt fosterhjem ligger an til et merforbruk på 1,5-2 mill. kroner på årsbasis.

Boveiledertjenesten, Kjøkkentjenesten, Bestillerenheten og Helsetjenesten ligger an til å gå i balanse. Helsetjenesten har økte utgifter til Legevakt/Voldtekstmottak og fastlegetilskudd på 0,8 til 1. mill. kroner, men reduserer utgiftene innen andre tjenesteområder for likevel å komme i balanse ved årets slutt.

Sykefraværet er 1,1 % lavere enn første kvartal i 2010. Det er gledelig. Det jobbes systematisk med sykefraværet i hele sektoren og samarbeidet med NAV er godt. Det er til enhver tid fokus på nærvær og enhetene har god erfaring med dialogplassen der ansatt og leder møter NAV og HR-avdelingen vedrørende oppfølgingen av den enkelte ansatte.

Det er en økning på 20 faste årsverk fra 1. kvartal 2010. Det ble ansatt kommuneoverlege i august 2010 etter at stillingen var ubesatt i over ett år. Fylkesmannen ga pålegg om en ny turnuslege fra august 2010. 0,20 % stilling for jordmor og 0,5 % stilling for ergoterapeut ble vedtatt i budsjettet for 2011 og kom på plass i 1. kvartal. NAV fikk ett årsverk innenfor budsjett i 2010. 1,8 faste årsverk skyldes timelønnede vikarer med over 4 år i midlertidig stilling, disse har rett på fast stilling. Det ble i 1. kvartal 2011 gjort en opprydding i kontrakter som har vært feil. Flere har feilaktig vært registrert med midlertidige kontrakter, men er ansatt i faste stillinger. Dette har blitt rettet opp. I gjennomgangen av tallene viser det seg at det også er flere som feilaktig står registrert med fast stilling, men er midlertidig ansatt. Dette rettes også opp. I 2010 ble fire enheter i hjemmetjenesten opprettet. Etter omorganiseringen i 2009 var det mange vakante stillinger i overgangen 2009/2010. Disse stillingene ble besatt utover i 2010. Det er også blitt ansatt lærlinger i ni årsverk i 2010. Dette er hovedårsaken til økning i faste stillinger sammenlignet med 1. kvartal 2010. Midlertidige stillinger og stillinger omregnet fra timelønn er redusert med fire årsverk. Det er totalt en økning i brutto årsverk sammenliknet med 1. kvartal 2010 som er for stor, spesielt i pleie- og omsorg. Økningen i stillinger tas med som et element når det skal konkluderes etter ressursstyringsprosjektet i pleie og omsorg. Aktiviteten i hjemmetjenesten har gått ned sammenliknet med 1. kvartal 2010. Det gjør det mulig å spare på lønnsutgifter 1. kvartal.

Det er generelt høy aktivitet og mange tjenester har et høyt arbeidspress. De største utfordringene er fortsatt knyttet til omsorgstilbud til mennesker med rus- og/eller psykisk helseproblem. Også andre tjenesteområder har svært utfordrende arbeidssituasjoner, f.eks. Bestillerenheten, natttjenesten i hjemmetjenesten, helsestasjonen, tilbud til demente med utfordrende atferd og tilbud i Boveiledertjenesten knyttet til mennesker med utfordrende atferd. Mange ansatte står hver dag i krevende arbeidssituasjoner. Det er gledelig å se at medarbeiderundersøkelsen viser at det generelt er høy trivsel i sektoren.

Det er et betydelig økonomisk fokus i sektoren. Kommunalsjef har månedlige oppfølgingsmøter med enhetslederne og det ses på mulige tiltak for innsparing til enhver tid. Etter at tiltak er planlagt vurderes det at sektoren ligger an til et merforbruk på 5-5,5 mill. kroner på årsbasis fordelt på 2 mill. kroner i Sosial- og barnevernstjenesten, 2. mill. kroner i NAV og 1-1,5 mill. kroner i pleie- og omsorg. Det er en liten risiko knyttet til Helsetjenesten, men enheten ser foreløpig ut til å gå i balanse.

17. Sektor: Teknisk

Sektorleder: Åge Løsnesløkken

Tall i tusen kroner	Resultater per 1. kvartal 2011				Årsprogn. regnskap	Års budsjet	Års-avvik	%
	Regnskap	Budsjett	Avvik	%				
Inntekter	-9 382	-9 996	-614	-6	-39 983	-39 983	0	0
Netto lønn	16 730	17 432	702	-4	64 668	64 668	0	0
Andre utgifter	14 088	12 477	-1 611	13	49 908	49 908	0	0
Netto utgift	21 437	19 913	-1 524	8	74 593	74 593	0	0

Personaldata	Resultater hittil i år per 1. kvartal			
	2011	2010	Endring	%
Faste årsverk	125,5	125,8	-0,3	0
Brutto årsverk	143,7	151,6	-7,9	-5
Nærværs- %	91,3	93,7	-2,4	-

Teknisk sektor består av fire enheter: Forvaltningstjenesten, Brann- og Feiertjenesten, Bygg- og Eiendomstjenesten og Kommunaltekniske tjenester. Selvfinansområdene presenteres gjennom egne meldinger.

Tallene for 1. kvartal viser et resultat for Teknisk sektor som er 1,5 mill. kr. dårligere enn budsjettet. Det negative avviket kan beskrives på følgende måte:

Svikten på inntektssiden skyldes i hovedsak naturlige sesongvariasjoner innenfor Forvaltningsenheten og havneområdet, hvor de største inntektene kommer i sommermånedene. På andre områder er det også et visst avvik mellom periodiseringen i budsjett og regnskapstallene, noe som vil jevne seg ut i løpet av året. Planavdelingen har hatt reelt sett reduserte inntekter i en periode der overordnede kommunale planer har vært prioritert.

Kostnadsoverskridelsene (Andre utgifter) skyldes i hovedsak økte brøytekostnader i vintermåned og forskuddsvis innbetaling av forsikringer. Ut over dette er det også på utgiftssiden noen avvik mellom periodiseringen i budsjettet og regnskapstallene.

Tiltak:

Slik 1. kvartalsrapport fremstår, er det primært innenfor Kommunaltekniske tjenester (veibudsjettet) det på dette tidspunktet vil være nødvendig å iverksette tiltak. Nyasfaltering i sommermånedene vil bli forskjøvet inntil en etter 2. kvartal har en bedre oversikt over kostnadsbildet.

Utover dette vil alle enheter innenfor teknisk sektor ha et tydelig fokus på at budsjettene skal holdes.

Kommentarer:

En opprydding i forhold til midlertidige og mindre stillinger innenfor sektoren i løpet av fjoråret, har gitt en nedgang i brutto årsverk.

Nærværsprosenten er lavere sammenlignet med 1. kvartal i fjor. Det skyldes i hovedsak to forhold: En av enhetene førte ikke korttidsfravær 1. kvartal 2010. I tillegg er det langtidssykemeldte på flere av enhetene. Sykefraværet fremkommer som særlig høyt innenfor renholdsområdet.

Vurdering av resultatoppnåelse i forhold til resultatmål for 2011:

Ny rådgiver innenfor klima/miljø starter opp 1. juni 2011. Rådgiveren er organisatorisk plassert på Forvaltningsenheten.

Arbeidet med en grønstrukturplan har ikke startet opp enda.

Arbeidet med salg av kommunal eiendom, samt kontraktsmessig gjennomgang av alle leie- og utleieobjekter i kommunen med sikte på optimalisering av inntektene, er i gang.

Sektoren har prioritert ressurser innenfor planavdelingen med sikte på behandling av Områdeplan for havneområdet før høsten 2011. Dette arbeidet er utført i samsvar med fremdriftsplanen, og har gått på bekostning av øvrige oppgaver innenfor planavdelingen.

Arbeidet med å etablere en sone i Grimstad sentrum med fartsgrense 30 km/t for å begrense biltrafikken i sentrum og øke trygghet og tilgjengelighet for gående og syklende, gjøres i samarbeid med Statens Vegvesen. Målsettingen er at en slik sone blir etablert i løpet av 2011.

Arbeidet med samordede rutiner og redusert saksbehandlingstid innenfor teknisk sektor er en pågående prosess som involverer både enhetene innenfor teknisk og støttefunksjonene. Et slikt arbeid vil måtte gå over tid, fordi en samtidig skal ha fokus på de daglige gjøremål, kompetanseheving osv.

Arbeidet med å konkurranseutsette renholdstjenestene har vist seg juridisk komplisert, hovedsakelig fordi linjeorganisasjonen skal delta i konkurransen. Rådmannen vil bemerke at det er vesentlig forskjell mellom konkurranseutsetting og privatisering. Utfordringene ved konkurranseutsetting er knyttet til lov- og forskrift om offentlige anskaffelser og Arbeidsmiljølovens bestemmelser om virksomhetsoverdragelse for de ansatte og ny forskrift om sosial dumping i offentlige tjenestekontrakter. NHO har utredet de juridiske sidene ved slik konkurranseutsetting, og har i sin utredning "Konkurranse på like vilkår" foreslått at forretningsvirksomhet som hovedregel må organiseres som egne rettssubjekt fristilt fra linjeorganisasjonen. Departementet, så vel som Innkjøps samarbeidet OFA, har også vurdert og trukket tilsvarende konklusjon. Rådmannen finner av hensyn til den generelle resurssituasjonen ikke en slik løsning økonomisk hensiktsmessig. Rådmannen har derfor måttet vurdere andre og alternative gjennomføringsmuligheter for å søke etterlevelse av regelverket. Som følge av kompleksiteten samarbeider rådmannen med Aust-Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune med å utarbeide konkurransegrunnlaget. Arbeidet har tatt noe lengre tid enn forventet, vesentlig fordi en søker nye mulige løsninger utenom de forannevnte tilråingene. Videre skal rådmannen også innarbeide ny forskrift om sosial dumping ved offentlige tjenestekontrakter i konkurransegrunnlaget. Slik innarbeidelse er tidkrevende. Så langt rådmannen erfarer, var ikke dette gjort i den såkalte Adecco-saken, ei heller i nyere konkurranser en er kjent med. Det er derfor grunn til å innarbeide slike forhold i konkurransegrunnlaget, slik at kommunen ikke havner i tilsvarende situasjon. Som følge av den juridiske risikoen som konkurranseutsettingen innebærer, vil en legge opp til at konkurranseutsettingen gjennomføres etappevis. Skoleanlegget i Holviga vurderes som egnet til å skaffe seg tilstrekkelig erfaringsgrunnlag for arbeidet med videre konkurranseutsetting av renholdstjenestene.

Rådmannen henviser forøvrig til punkt 3 i vedtaket om konkurranseutsetting, og anser det forannevnte å være tilstrekkelig avklarende. Arbeidet med konkurransegrunnlaget pågår jevnlig, og det er avsatt møter helt opp under fellesferien. Rådmannen erfarer også at regjeringen er i gang med tiltak for sosial dumping i hele renholdsbransjen. Utfallet av tiltakene og hvorledes disse kan påvirke konkurransen er uvisst. Under forutsetning av at en ikke møter ytterligere utfordringer, tas det sikte på å starte konkurranseutsettingen høsten 2011. Noe nærmere presisjonsnivå er det dessverre ikke mulig å fastslå på nåværende tidspunkt.

18. Sektor:Selvfinansierende

Sektorleder: Åge Løsnesløkken

Tall i tusen kroner	Resultater per 1. kvartal 2011				Årsprogn. regnskap	Års budsjet	Års-avvik	%
	Regnskap	Budsjett	Avvik	%				
Inntekter	-24 018	-24 440	-422	-2	-74 068	-74 068	0	0
Netto lønn	3 541	3 737	196	-5	13 890	13 890	0	0
Andre utgifter	13 526	15 485	1 959	-13	60 178	60 178	0	0
Netto utgift	-6 952	-5 218	1 734	33	0	0	0	0

Selvfinansierende område omfatter VAR-området (Vann-, avløp- og renovasjonstjenestene) og Feiertjenesten. Disse to områdene avgir egne rapporter i kvartalsrapporten.

Det positive resultatet på kr. 1,7 mill. skyldes først og fremst den strenge vinteren som har medført utsettelse for en del prosjekter (jfr. avviket på nær kr. 2 mill. på ”Andre utgifter”). De reduserte inntektene har sammenheng med at noen abonnenter som har innbetalt for høyt a-konto-beløp i 2010, får dette tilbake i 1. kvartal 2011.

Selvfinansierende tjenester sett under ett synes å være under god kontroll og i samsvar med budsjett.

Kommentarer:

Årsverk og sykefravær fremkommer ikke i tabellene for de selvfinansierende tjenestene, men som en del av Brann- og Feiertjenesten og Kommunaltekniske tjenester.

19. Sektor: Fellesområdet og støttefunksjoner

Samlet rapport redigert av: Knut Johansen

Tall i tusen kroner	Resultater per 1. kvartal 2011				Årsprogn. regnskap	Års budsjet	Års-avvik	%
	Regnskap	Budsjett	Avvik	%				
Inntekter	-282	-577	-295	-51	-5 128	-5 128	0	0
Netto lønn	10 047	10 373	326	-3	33 528	33 528	0	0
Andre utgifter	15 278	15 679	401	-3	80 877	80 877	0	0
Netto utgift	25 043	25 475	432	-2	75 749	75 749	0	0

Personaldata	Resultater hittil i år per 1. Kvartal			
	2011	2010	Endring	%
Faste årsverk	44,6	47,9	-3,3	-7
Brutto årsverk	55,4	55,7	-0,3	-1
Nærværs- %	95,0	89,4	5,6	-

Foruten fellesutgifter omfatter området støttefunksjonene rådmannens stab, økonomiavdelingen, HR-avdelingen og Informasjons- og serviceavdelingen (ISA). Fellesområdet inneholder områder og poster som er felles for hele kommunen og som ikke klart kan henføres til noen spesiell sektor eller tjenesteenhet. Dette gjelder politisk styring, overformynderi, felles IKT, interkommunalt samarbeid for revisjon, utgifter til personellforsikringer etc. med et samlet budsjett på 52,3 mill. De største postene er; sentral post for lønnsoppgjør som skal budsjettreguleres til enhetene (17,9 mill), kommunens felles IKT-tjenester (19,3 mill), politisk styring (4,5 mill), kommunens AFP kostnader (3,6 mill), personalforsikringer (2,0 mill), interkommunal revisjonsordning (1,5 mill), interkommunal arkivordning (1,0 mill) og medlemskap i KS (1,0 mill).

Vurdering av resultatoppnåelse i forhold til resultatmål for 2011:

Støttefunksjonene er i hovedsak i rute med de enkelte resultatmål for 2011. Noe er slutført (medarbeiderundersøkelsen 2011), noen tiltak pågår (f.eks arbeid med ufrivillig deltid, stemmerettsforsøk, økonomistyring, IKT-strategi, universitetsbyen osv) og noen tiltak skal iverksettes til høsten (innbyggerundersøkelse og oppstart av planstrategi). Noen tiltak er forsinket i forhold til framdriftsplanen (IKT-verktøy innen virksomhetsstyring, samt oppstart av kvalitetssystem og strategisk næringsplan). Det vises til vedlagte oversikt for detaljert status for hvert enkelt resultatmål.

Tiltak:

Fellesområdet og støttefunksjonene har et samlet mindreforbruk på 0,4 mill kr pr 1.kvartal. Både HR, ISA og rådmannens stab varsler en stram budsjettssituasjon i 2011. Støttefunksjonene må foreta en stram oppfølging av lønns- og driftsbudsjettet for å holde budsjetttrammene. Stab holder et planårsverk vakant det meste av året.

Innenfor fellesområdet må kostnadene for lønnsoppgjøret i sektorens rammer beregnes så raskt virkningene er klare. Det er grunn til å tro at avsatt budsjettpost er for liten. I hovedsak er det to alternativer; den ene å tilføre fellesområder mer budsjettmidler for å øke postens størrelse, det andre alternativet er å gi sektorene og tjenesteenhetene mindre kompensasjon enn de kostnader de har. Det siste vil være en reell "skjult" pålagt innsparing. Kommunens samlede lønnskostnader var i 2010 ca. 660 mill (ekskl. selvfinansierende områder). En kostnadsramme som signalisert fra KS på 4,25% for 2011 (inkludert overheng fra 2010) gir en samlet kostnad på 6,6 mill mer enn budsjettet.

Kommentarer:

Evalueringen fra Agenda viste at Grimstad har en stram bemanningssituasjon i støttefunksjonene, noe også de lave administrasjonsutgiftene i Kostra bekrefter. Omorganiseringen i 2009 hadde bl.a. som

siktemål å styrke kommunens sentrale støttefunksjoner. Bemanningssituasjonen er stabil fra 2010 til 2011.

I løpet av første kvartal har de to heltidsansatte på lønn sluttet, og to nye er tilsatt. Denne utskiftningen har gitt stor merbelastning for lønn, og vil medføre utbetaling av overtid i andre kvartal.

Nærværet i støttefunksjonene øker betydelig fra 2010, og er nå på 95,0%. Økt nærvær i år skyldes i all hovedsak en reduksjon i langtidssykemeldinger som slår relativt sterkt ut i små avdelinger.

Sykefraværet følges opp i henhold til retningslinjene.

20. Sektor: Finans

Økonomisjef: Helge Moen

Tall i tusen kroner	Resultater per 1. kvartal 2011				Årsprogn. regnskap	Års budsjet	Års-avvik	%
	Regnskap	Budsjett	Avvik	%				
Inntekter	-276 416	-264 340	12 076	5	-954 070	-954 070	0	0
Utgifter	17 190	17 261	71	0	100 900	100 900	0	0
Netto utgift	-259 225	-247 079	12 146	5	-853 170	-853 170	0	0

Tiltak:

Kommunen kan i liten grad, i hvert fall i et kortsiktig perspektiv, påvirke og styre størrelsen på utgiftene og inntektene på finansområdet. Det er likevel spesielt viktig å følge regnskapsutviklingen opp mot periodisert budsjett. For kommunesektoren og også Grimstad kommune, så er utviklingen i kommunens inntekter fra skatt og rammetilskudd veldig avgjørende for endelig regnskapsresultat. Per 1. kvartal er regnskapsstatus i de frie inntektene bra i Grimstad. Det legges opp til budsjettendringer innen finansområdet.

Kommentarer:

Finansområdet har pr. 1. kvartal en regnskapsmessig merinntekt på 12,1 mill kr. Det er spesielt følgende forhold som vi ønsker å kommentere.

Frie inntekter (skatt og rammetilskudd): Samlet er det i 2011 budsjettet med 820,7 mill kroner i skatt og rammetilskudd. Per 1. kvartal er inntektene 253,4 mill kroner mot periodisert budsjett 239,5 mill kroner. Dette gir en merinntekt på 13,9 mill kroner (rammetilskudd + 8,2 mill. og skatt + 5,7 mill.) i forhold til budsjett for 1. kvartal. Sett i forhold til budsjett så er dette meget positivt og i realiteten er det slik at det er de frie inntektene som er hovedårsaken til det positive resultatet for finansområdet per 1. kvartal.

Eiendomsskatt: Kommunen fakturerer kommunale avgifter og eiendomsskatt fordelt på tre terminer i året. Eiendomsskatten inntektsføres og budsjetteres på finansområdet. Per 1. kvartal (hvor 1. termin eiendomsskatt for 2011 er inntektsført og budsjettet) er det en merinntekt på 0,7 mill i forhold til budsjett. For hele 2011 ligger det derfor an til en merinntekt på 2,1 mill kroner i forhold til vedtatt årsbudsjett som er på 39,4 mill kroner.

MVA-kompensasjon for investeringer: I 2011 er det budsjettet med 17,0 mill kroner i brutto inntekter. Pliktig minimumsavsetning (jfr. forskrift) til investeringsregnskapet er 40% av brutto inntekter (budsjettet med 6,8 mill). Netto inntekt er det dermed budsjettet med 10,2 mill kroner i driftsregnskapet under finansområdet. De senere regnskapsårene har det vært en svikt i MVA-kompensasjon investeringer. Dette hovedsakelig grunnet svakere framdrift i vedtatte byggeprosjekter enn forutsatt i vedtatt investeringsbudsjett/ handlingsprogram. Dette synes også å bli tilfellet nå i 2011, hvor rådmannen forventer en svikt året totalt i størrelsesorden 5 mill kroner netto. Per 1. Kvartal, som denne rapporteringsperioden gjelder for, er det kun inntektsført 0,7 mill kroner brutto.

Renteutgifter og renteinntekter er omtrent som budsjettet. Renteinntektene er noe lavere enn budsjettet, men dette oppveies av noe lavere renteutgifter. Det forventes en at rentekostnadene vil bli en mill kroner mer enn budsjettet på grunn av varslet renteoppgang fra Sentralbanken.